

Felvidéki Szemle.

—* EPERJESI LAPOK *—

M. N. MUZEUM
Hirdetési
Nyilvántartás
1898. évi 1877.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr.,
negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetési díj: Háromhastós petitsor egyszeri hirdetés 5 kr. Többszörös hírle-
tésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 30 kr. Nyilv.: minden sor 10 kr.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
s a «Bártfai Közművelődési Egylet»
hivatalos hirdetéseinek közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadóhivatal: Fő-utca.

Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Augusztus 18-ika — a király születésnapja.

Ma van augusztus tizenhatszázadika! E nap az, melyen hatvanhatsz évvel ezelőtt a királyok királyától, hogy tartsa meg életben, erőben és egészségben számos éven át még két államnak, sok népnek Atyját, a jóságos lelkű, imádatig menő szeretettel körülrajongott királyt, I. Ferencz Józsefet. Sok csapás érte drága fejét, és a súlyos kormányzási gondok mellett számtalan az a megpróbáltatás, melyen hosszú uralkodásának ideje alatt keresztül kellett mennie. De azért, ha sajtó szívével is, de testben mégis megacézódottan intézi népének sorsát, azoknak megelégedésére. Politikai láthatárunkon vészes fellegek tornyosulnak; méhökben pusztító villám készül lecsapni, s ki lesz az áldozat — még most nem tudjuk. Egyedüli reményünk csak jóságos, bölcs királyunkban összpontosul, ki hivatva van gyakorlott kézzel és tapasztalt bölcseségével a bajt hazánk felett elhárítani.

Tizenhatszázadfél millió ajk rebeg ma térdre borulva szívből jövő imát az Egek Urához, hogy «Isten áldja meg, Isten éltesse soká fel-séges királyunkat!»

A demokrácia értékéről.

Volt idő — és pedig nem is oly régen, még csak a mi fiatalok éveinkben, — midőn Tocquevillenek «A demokrácia Amerikában» című munkája igen divatos olvasmány volt Magyarországon, s midőn egy részben éppen e munka hatása alatt divatosá lett a demokrácia eszméje is, midőn azt kezdték hangoztatni, hogy a demokrácia államszervezet életfontosságú kérdés hazánkra nézve is, s létrejött előbb a jobbágy-felszabadítás, majd a 48-iki alkotmány, a felelős kormány és sajtószabadsággal együtt.

S dacára e kétségkívül teljesen demokrácia államszervezetnek, nálunk még mindig nincs valódi demokrácia, hogy most sokkal jobban ki vannak domborodva nálunk az egyes társa-

dalmi osztályok s távolabb állanak egymástól, mint 40 évvel ezelőtt, az első márczius 15-én.

Tehát dacára annak, hogy a rendi alkotmány nálunk már majdnem egy félszázad óta megszűnt, s az arisztokrata államszervezet demokrácia államszervezettel lett felcserélve: társadalmi életünk tényleg még sem lett demokratává.

Másfelől azonban az is tény, hogy ott, hol maga a társadalmi szellem lett valóban demokráciává, a mi a demokrácia alkotmányunk óta is sokkal nagyobb minden téren az előhaladás a miénkhez képest.

Hogy a valódi demokrácia szellem valami rendkívül élénkítőleg hat a polgári működésre és ezzel együtt az állam anyagi jólétének fejlődésére: azt eléggé szemünk elé tárja a kis Belgium, de még inkább a svájci szövetség, mely sziklás tetőin arisztokrata szervezet és szellem mellett már rég megszűnt volna létezni.

Úgy látszik, különösen a kisebb államokra nézve életfeltétel a demokrácia.

«Polgártárs!» Csakugyan van valami rendkívüli varázserő e szóban?

Ott, hol a munkás kék zubbonyában kilépvén a gyárból, e szóval köszönheti a milliók urát: csakugyan semmi bilincs sem nehezedik az emberi elmére; repülhet szabad kénye-kedve szerint s minden pillanatban lehozhatja az égről a napfénynek meggyújtott világosság fáklyáját, hogy bevilágítson vele azon odúkba, melyekben a nem demokrácia államokban a munkás a tudatlanság szeméjében vergődik.

Megizmosodás, nagyság, állami virágzás kis népekre nézve, valódi demokrácia nélkül nem is képzelhető.

Akartuk mi is ezt a 48-iki vezérek eszményképét megszerezni e hazának — és még sincs, mert hogyan állunk a demokrácia ügyével a társadalomban?

Fájdalom, nagyon rosszul, rosszabbul, mint bármikor 1848 előtt. A demokrácia szellem, a demokrácia nézetek és erkölcsök ma inkább hanyatlóban vannak, mintsem emelkedőben. Azok, a kik a közéletnek már 1848 előtt tanúi és részben munkásai is voltak s azok, a kik az ötvenes években a nemzeti elnyomás nagy napjait is átérték, átszenvedték, szomorú tanu-

ságot tehetnek arról, hogy a cohaesio a különböző társadalmi rétegek közt 1848 óta talán sohasem volt csekélyebb, mint jelenleg; ma a válaszfalak e rétegek közt inkább kezdenek kidomborodni, kiemelkedni, mint eltűnni; ma a régi osztályok összeolvadási hajlama, lehet mondani a fagypontra szállt alá.

Azon kérdésre, hogy miért nincs nálunk meg a valódi demokrácia, három okot hozhatni fel.

Nincs, mert először a nemzetiségi küzdelem, mely a hazában a demokráciával együtt ébredt fel, nagyon alacsony fokú színvonalon mozog.

Hogy egyik népfaj túl akarja szárnyalni a másikat, az épp oly természetes ösztön, mint az, hogy egyik ember nagyobb úr szeretne lenni a másikkal. De az eszköz, mely e cél felé vezet, lehet áldást hozó mindenre, s lehet átkozott, mely csak pusztulást hagy maga után.

Miből áll Magyarországon a nemzetiség küzdelme? Egymás ellen való izgatásból, üres politikai torzalkodásból.

Valódi fölénynek, a polgári belérték gyarapításának növelésére s egymásnak ez úton való túlszárnyalására a Magyarországon egyenlő polgárjogok élvezetében élő nemzetiségek vajmi kevésse törekednek. Pedig csak ez az egyetlen jogosult s kölcsönösen javunkra szolgáló harczolási mód a nemzetiségek között — még akkor is, ha azok külön államot képeznek. Az, hogy izgatásokkal igyekezzenek egyik vagy másik nemzetiség magának fölényt szerezni ugyanazon hazában élő más nyelvű polgártársai felett: nagyon hiú s rendesen az illetőkre magukra rosszul végződő törekvés.

Seperjen mindenik a maga háza előtt: ez a legjobb nemzetiségi harcz! S ez biztosítja mindenkinek a valódi demokráciát!

Gabonakivitelünk.

A gabonakivitel megkezdése a gazdára nézve még az aratásnál is fontosabb, mert hisz az aratás tetemes kiadással jár s csupán a termény eladása, vagy az országot, mint egészet tekintve, a kivitel az, mely meghozza egy egész év fáradozásának és költségeinek jutalmát. A gabonakivitel általános közgazdasági, különösen valutapolitikai szempontból is nagyjelentőségű

TÁRCSA.

„Ibsen Nóráját értem!”

Ah! a míg e szót kimondá a szegény Adél, mennyi este telt el azon előadás óta, melyet a Nemzeti Színházban végig csodált, de föl nem foghatott. Hogy Nóra elhagyja ahón szeretett férjét, gyermekei apját, kiért titkos anyagi gondokban él, kiért hazudott, váltót hamisított!

— Abszurdum! — így szól Adél, midőn férjcsékéjét karon fogta és vele hazafelé sétált.

E séta óta Adélnek Ibsen sem, Nóra sem járt az eszébe. A háztartás nagy gond. Ki nem hiszi, ki ezt nem érti, az nem is vezetett soha házat.

A férj a hónap elején kiszabja a háztartási költséget s az asszonynak ezt be kell osztania.

Mennyi gondot ad ez! Az ezer apró igények, a naponta ötszöri találkozás. Most ez kell, majd amaz!

A fehérneműből a nagymosás után ez hiányzik, az elromlott. A világítás rossz, itt kellene renoválás, a cselésök új után kiabálnak, a cselédek! Ah! ne beszéljünk rólok! A leghumánusabb lélek is undort kap tőlük, ha éveken át látja e hűségtelen, haszonleső és durva, csalfa népet.

Bizony ezer dolga van egy jó nőnek. S így Adél is meglehetősen el lehetett foglalva, hogy nem vette észre, miszerint férjcsékéje naponta követelőbb, kimaradóbb, mint azelőtt. Csak az érintette Adél kissé bántóan, hogy rosszul gazdasszonynak vezetete.

— Pénzt akarok félretenni, fürdőre kell mennem! — szól ilyenkor neheztelő nejének.

Az asszony számolt, összéb húzta házat, de bizony ez gondal járt s még sem mutathatott fel megtakarítást. A férj azonban év végén átadott Adélnek ezer forintot!

Az első ezer forint! Mily öröm volt a szellemi munkás arcán, midőn így szól: «Még sohasem volt egy darabban ezer forintom!»

— Istenem! — szól az asszony — nem vagyunk mi sem iparosok, sem pénztárosok, sem korcsárosok, hogy mi pénzt szerezhessünk!

— És ha megbetegszem vagy nem tudok írni? Mi lesz? Nem kell nekünk is egy ügyvezető Nothpennig, a melylyel fürdőzhessen? Látod, hogy magad is belátod helyes gondolkodásomat. Nos, menj, vidd el e keserves összegyűjtött ezer forintomat az Első Hazai Takarékpénztárba!

Adél másnap el is ment az ezer forinttal. Gondosan betette tárczájába, de mivel még ő se be nem vitt, sem ki nem vett pénzt takarékpénztárból, hát nem tudta, hogy különféle takarékpénztár van.

Elérkezett szépen egy ház elé, hogy ott takarékpénztár, bankegyesület van. Felvitte a pénzt, kis könyvet kapott róla s hazavitte férjének.

A férj, mikor meglátta a kis könyvecskét, előbb megcsókolta, azután nézte meg. Akkor látta, hogy ez nem a hazai takarékpénztáré. Összeszidta a feleségét, de azután megnyugodva mondá, hiszen ezer forintig csak hitelezhetünk az ily nagyszabású s nevű bankegyesületnek.

Hónapok múltak. Eljött a szép május elseje s vele a kirándulás utáni vágy. Ebéd előtt a férj gyöngyvirágot és ibolyát hozott nejének s így szól:

— Az idén elviszlek téged is fürdőbe, van pénzünk!

Behozták a levest. Jó szaga volt, a férj és Adél is éhesen ültek az asztalhoz. De a levestállal egyszerre behozták a hétfői lapot is, mely délelben jelenik meg.

A leves forró volt, hát a férj a lapot élvezte előbb át.

Mikor a politikai újdonságok után reá tért a napi hírekre, egyszerre csak elvörösödött s felugorva így kiáltott: — Adél! melyik bankba vitted te az én ezer forintomat?

A feleség elmondta, melyikbe. Erre a férj dühösen, kétségbeesetten ordítani kezdett. Szidta nejét lustának, butának, vagyonszűrtőnek, s mikor Adél könnyes szemekkel csudálkozva kérde, miért bántja, — oda-dobta neki a lapot.

Az a bank megbukott!

Az első keservesen szerzett ezer forint, annyi szellemi munka ára elveszett.

Órült szívdobogást kapott Adél. Majd elhalványodva így szól:

— Én nem hiszem!

— Nem hiszed? Olvasd! De te, ha végleg elveszett az ezer forintom, látsz te csodát!

— Nem hiszem, felelte remegve Adél, nem hiszem, hogy a mi ezer forintunkat vissza ne adják, ha meg is buktak!

— Nem hiszed? De én hiszem! S könnyen nem hiszed te, ki nem szerzed, kinek semmi jussa hozzá, ki nekem ki sem pótolhatod, mert szegény vagy! préda vagy! gondatlan vagy! Arra születél, hogy tönkre tegyél! Ha elveszett az ezer forint, csodát látsz!

Adél a reá zúdított vádak hallatára szó nélkül kelt fel. Lábai remegtek. Elhalványodva reszkető kezekkel vette ki fiókjából a takarékkönyvet és kalapot téve fejére, kifelé indult.

— Hová? — kiáltott reá durván férje.

— Megyek, megnézem, hogy igazán megbukott-e az a bank.

— Menj! Hiába mégysz! De vigyázz magadra, mert összetörlek, ha elveszett a te hibád miatt a pénzem! — kiáltá, kiveresedetten dühvel férje. S Adél összecsuklott. Ót férje összetörné! Más hibája miatt! Oh! ez sok! Halántéka lüktetett. Majd lerogyott. Kis lánya felugrott az asztaltól, belekapaszkodott karjába s aggodalmában sírva kérde: «mama háová mégysz? nem is ebédelsz?»

De ő szeliden eltolva magától a gyermeket, lero-

gazdasági processzus nálunk s rég nem várta a gazdaságközönség a kivételi kampány kezdetét oly nehezen, mint az idén. A tavalyi termés silány eredménye nagy mértékben passzívra tette kereskedelmi mérlegünket. Ezt a passzivitást az idei termés lett volna hivatva helyreütni. Nem is lehet állítani, hogy ez legalább részben megtörténni nem fog, mert a termés, a ma már megközelítőleg megbízható hivatalos becslések szerint, az ország nagyobb részében jó középnek, némely vidékeken meg éppen kitünőnek mondható. Hogy az idei aratáshoz fűzött reményeink egész mértékben nem teljesülnek, annak oka egyrészt a sok elemi csapás, másrészt a beállott kedvezőtlen áralakulás, mely a négy-öt hónap előtt jogosultnak látszó árszámításokat halomra döntötte. De ha nem is értünk el annyit, a mennyit vártunk és óhajtottunk, kétségtelen, hogy a közelebbi hónapokban sok millió forint fog beözönlöni az országba s ennek kedvező hatása érezhető lesz összes gazdasági viszonyaink föllendülésében.

Már körülbelül két évtized óta szokássá vált nálunk, a gazdáknak rendszeresen táplálni a pesszimizmust, melyre a mezőgazda különben is mindig hajlandó. Hisz ismeretes Deák Ferencz adomája arról a gazdáról, a ki, midőn mindene pompásan termett, arról panaszkodott, hogy igen, igen, de a mák, az rosszul fizetett. Mert hát panasz nélkül a gazda el nem lehet. De ha viszonyaink egy ismerője sem tagadhatja, hogy a panasz nem csupán érthető, de sok tekintetben alapos is, viszont határozottan károsnak kell nyilvánítanunk azt az irányt, mely rendszeresen a reménytelenség karjaiba kívánna hajtani a magyar gazdát. Ez az irány gazdasági eszmeharcaink legújabb fázisában, a nagy kiegyezési és vámprobléma tárgyalása alkalmával is érezte magát. Valóban alig lehet felszegebb és időszertlenebb eljárást képzelni annál, hogy egyesek azt a rémképet festik minduntalan a falra, melyre a magyar gazdának most már nemcsak a nyomott árártól kellene tartania, hanem attól is, hogy terményeit egyáltalán nem lesz képes értékesíteni, különösen akkor, ha a kiegyezés meghiúsultával az önálló vámtörletre térnének át. Ez esetben tudniillik egyes túlságosan aggódó természetű gazdasági politikusok bizonyosra veszik az Ausztria és köztünk való vámháború kitörését s azt hiszik, hogy Ausztria nagy gabonavámokkal fog tőlünk elzárkózni. Ebből pedig azt következtetik, hogy terményeink értéke még a mostani árákhoz viszonyítva is, a vám egész összegével fog leszállani.

Egyenesen naiv az a feltevés, hogy terményeink ára az osztrák vámsorompók felállításánál esetén a vám összegével csökkenne; mihielyt Ausztria külön fogyasztási terület lenne, azonnal állandó gabonabeviteli területté lenne és pedig oly mértékben, hogy lakosságának majdnem egyharmadát kívülről behozott gabonával kellene tartania. A határain szedett gabonavám tehát, akár mérsékelt, akár esetleg tetemes magasságú lenne, előreláthatólag teljes mértékben érvényesülne, vagyis az eredmény az lenne, hogy nem nálunk csökkenne a termények értéke a vám összegével, hanem Ausztriában emelkednék ugyanennyivel. Versenyviszonyaink e területen nem lennének lényegesen mások, mint most, a papíron meglévő, de nem érvényesülő vámpok idejében.

Ne aggódjunk azon, hogy terményünket eladni nem bírjuk, akár mekkora lesz is a tömegük. Magyarország tényleg benne van Közép-Európában és tőszomszédja oly óriási fogyasztási képességgel bíró területeknek, melyeknek lakossága évről-évre legalább egy millió fővel szaporodik.

hant a harmadik emeletéről, szorosban fogva kezében a takarékpénztári könyvet.

Nem is lába vitte le. Ugy vitetett le. Lázasan le-siklott. Az agya megrepedni készült. Szíve vert. Nagy verejtékcseppek hulltak le arczára. Szemei égték.

Sirni nem tudott. Belül sirt. Torka kiszáradt. Ah, milyen volt a férje arca, mikor úgy fenyegette. Az a szép magas homloka kiveresedve ráncba szedődött. Szép szája széle habzott a dühtől s arca fényes volt az izzadságtól! S a mint rohatt szegény asszony az utcán, önkénytelenül futva, keztyűtlen kézzel, utána néztek az emberek, mert folyton ezt mormogta magában: «Kihez hasonlított? Kihez hasonlított?»

S egyszerre odaért a bankhoz! a bank zárva volt. Persze a déli órákban mindig zárva vannak a bankok. Ah! ha valóban megbukott! Mi lesz! Az a megrúgult arcz állt előtte. Az a csúf, káromló száj! Az a fenyegető hang! Nem, nem megy többé haza!

Ha nem lesz meg az ezer forint, soha sem akarja e rít arczot többé látni! Ah! Kihez hasonlított? Én Istenem! sóhajta Adél, kihez hasonlított? S egyszerre felkiáltott. Szörnyű világosság lett az agyában! Eszébe jutott neki Ibsen Nórája! Ah! Istenem! Igen, ez a Nóra férje volt! A szerető Nóráé, azé a Nóráé, ki imádkozta férjét és elhagyta, mert egyszerre meglátta úgy rútán, dühöngve, önzőn és a maga meztelenségében. Igen! ez a Nóra férje! S ő Nóra helyzetében van, a férfi gyöngébb, mint a nő! a férfi a veszteséget, a nyomort, a bajt nem tudja úgy tűrni, a férfi nem fenséges szerelmében.

S most már, hogy reá talált férje arcának hasonmására, szíve nem lüktetett többé oly erősen. Volt tanácsadója. Hasonló helyzetű asszony ismerőse, hála Ibsennek! Eltökéltén várt lecsillapodva a bank megnyitáig. Eddig lázas újjai majdnem hidegen nyújtották a pénztárnok elé a takarékpénztári könyvet. Nem is gondolkodott. Tudta, ha nem fizet a pénztáros, ő többé haza nem megy. Nem, azt az utálatos tekintetet nem akarja látni

Horánszky a Felvidéken Horánszky Nándor, a nemzeti-párt elnöke a múlt vasárnap Osztrópatakán meglátogatta Bánó Józsefet, a ki ez alkalommal nagy lakomát adott, a melyen megjelent a vármegye nemzeti-pártjának számos tagja. Horánszky a megyében még több látogatást tesz és meglátogatja a szepesi püspököt is.

A bevándorlás ellen. Az angol felsőház által elfogadott javaslat értelmében az új törvény hatályba lépte után az Egyesült Királyság területére való bevándorlás erős korlátok közé lesz szorítva. A kereskedelmi miniszterium felügyelői ugyanis föl lesznek hatalmazva arra, hogy az olyan bevándorlókat, a kik ragadós betegségekben szenvednek, eszelősök, vagy teljesen vagyontalanok, tehát a közönség terhére lennének, visszautasíthassák. A visszautasított bevándorlót az illető hajó tulajdonosa saját költségén köteles visszahoztatni. Ezzel a törvénnyel Anglia az Egyesült-Államok nyomába lép, mely 1882 óta egyre-másra hozza a szabad bevándorlást megszorító intézkedéseket. A legis ratio az, hogy a bevándorlók az angol polgárok egyes rétegeinek kárára voltak, munkabéruket lenyomták, a mi elég ok volt a tiltó intézkedések elrendelésére.

A görög-katolikusok mozgalma. A görög szer-tartású katolikus magyarok tudvalevőleg már régebben mozgalmat indítottak, melynek alapja tisztán vallásos és cselja a magyar liturgia megteremtése. Az országos bizottság íveket küldött szét az országba a hívőknek, melyben arra kéri őket, jelentsék be, csatlakoznak-e a magyar liturgia megteremtését célzó mozgalomhoz vagy nem? Az országos bizottság csak a szétküldött csatlakozási ívek beérkezése után kezdi meg érdemleges működését és ezért most felszólítja azokat, a kik még csatlakozni kívánnak a mozgalomhoz, hogy ezt szeptember végéig jelentsék be az országos bizottság irodájában. (Budapest, Váci-körút 37. szám I., 2.) Eddig beérkezett hitközségek részéről 125 nyilatkozat 41,035 aláírással, magánosok részéről 39 nyilatkozat 219 aláírással; összesen 41,254 aláírás.

HIREK.

*** A király születésnapja.** Abból az alkalomból, hogy ma a király születésnapja van, impozáns és nagy ünnepségeknek leszünk tanúi. A katonaság legfőbb hadura 68-ik születésnapján teljes díszben és számban kivonul *Winger* dandárparancsnok vezetése alatt a gyakorlóterre, hol tábori mise tartatik. Ezt háromszoros díszlövés szakítja meg. Az összes helybeli templomokban hálaadó istentisztelet lesz ő felsége tiszteletére, melyeken városunk előjárósága, a kir. hivatalok tömegesen vesznek részt. Este a tisztkertben — mint az előkészületek mutatják — remek ünnepélynek leszünk tanúi, mely a késő esti órákba fog benyúlni.

*** Nagyboldogasszony ünnepe.** A kath. egyház egyik legszebb Mária-ünnepét ülte hétfőn, aug. 15-én: az assumptió-ünnepet. Szűz Mária mennybemenetelének emlékét a magyar nép első királya óta mindig különös áhítattal ülte meg. Századokon át, sok ezer vizsály között reménnyel és bizalommal tekintett a nemzet régi nagy Patronájára. «Felvitetett magas mennyekbe», mint az ének mondja, ő, az asszonyok legkíválóbibika. Ott imádkozik mindnyájunkért, ott örökölök nemzete felett, a magyar nemzet felett.

*** Berzeviczy Albert,** a képviselőház alelnöke, a ki három napig a fővárosban időzött, a nyár hátralevő részére berzeviczei birtokára utazott.

S a pénztáros kétszer is kérdezte a halovány asszonytól — kiveszi kérem az egész összeget? — Míg Adél felelni birt: — Igen!

S mikor a pénztárnok kifizette neki az ezer forintot egy darabban s hozzá a tizenkét forint kamatot, szinte habozva állt Adél, nem nyúlt hozzá, hanem hal-kan kérde: — Hát fizetnek? Nem buktak meg?

— Nem mi buktunk meg! Egy hasonló nevű intézet! Felelé a pénztárnok. De az sem buktott végleg asszonyom! De rosszul van nagysád? Oly halovány!

— Köszönöm! nincs semmi bajom — felelte Adél s átvevén a pénzt, lassan, nagyon lassan hazafelé indult. A mily gyorsan jött ide, oly habozva ment haza. Gondolkodva álldogált házuk kapujában. Felmenjen? Oly fáradt! Ismét lássa azt az arcot! S a kis lánya! Igen, az az édes gyermek várja! Ah! a férje is várja, nem őt, de a hirt! — Felvászorgott. Az ajtóban állott férje. Halványan, kalappal kezében. Az asszony odadobta neki az ezer forintot. S a halovány ember így szólt: «Éppen maga után akartam menni, kis leánya sir, aggódott! S nem buktott meg az a bank?! Ejnye! kár volt elhozni a pénzt! No, de beszéljen kérem, Adél! Hiszen maga még nem is ebédelt! Elfáradt?» S Adél reá nézett most már szeliden beszélő férjére s így felelt:

— Ibsennek igaza volt! — Nóráját értem. Tudja-e, hogy nem akartam hazajönni s ha az ezer forintja elveszett volna, úgy ma nem vagyok már itt!

— S a kis lánya? — kérdezte meghunyászkodva, majdnem bűnbánóan a férj!

— Leányom? Ah! őt utánam vitettem volna! Ebben az egyben nincs igaza Ibsennek!

— Bocssáson meg — sottogja a férj. S oh! nincs oly czigány a világon, mint a feleség. A feleség mindent el képes feledni! Sértést, mindent! Csak egyet nem ha szerelmében lesz megrövidítve, ha vetelytársa van.

Bogdánovics György.

*** István napja.** Szeretett, népszerű főispánunk e hó 20-án üli meg nevenapját, melyen az egész vármegyei tisztikar küldöttségileg fog tisztelegni ő méltóságánál. Ugyane napon számosan ülik még meg nevenapjukat városunkban.

*** Kinevezés.** *Vályi dr., g. k. püspök,* megbízta *Szemeré Márton* volt földmíveléskolai tanárt az eperjesi papnevelő-intézetben a *gazdaságtan* előadásával, ki azt heti 4 órában fogja előadni.

*** Szt. István napja.** Holnapután, szombaton van Magyarország egyik legszebb ünnepe: Szent István napja. E napon mindenki ünnepel, mert e nap Magyarország első és szent királyának van szentelve. E napot az évek hosszú során követett gyakorlat által szentesített hagyományhoz híven fényes ünnepségekkel üli meg az egész ország. Városunk is nagy ünnepet ül e napon, melynek lefolyásáról jövő számunkban emlékezünk meg majd.

*** Lajos napja.** Kossuth Lajos névnapját, augusztus hó 25-ét, az idén is hazafias kegyelettel fogják megünnepelni az országban. Az ünneplés eredete az ötvenes évekbe nyúlik vissza, a mikor országszerte gyűltek össze az asztaltársaságok s minthogy a hazafias ünneplés tilalmas volt, a hazafiak Kossuth Lajosra poharat ürtvén, így szóltak: «Éljen az, a kit én gondolok!» A hetvenes években már nagy, nyilvánvaló ünnepélyeket tartottak az ország népeibb városaiban s innen kezdve esztendőről-esztendőre növekedett a fény, a melyet Kossuth Lajos nevenapja örömeire kifejtettek. Budapestben minden asztaltársaság megtartja ezt a napot, lakomákat rendeznek hazafias szavalatokkal s Kossuth halála óta a sírhoz is kizárndokolnak és emlékbeszédek mondának a sírhanthoz megkoszorúva. «*Atyafiak! Hát nálunk lesz-e valami?*»

*** Figyelmeztetés.** Az *Eperjesi szépitéséi előmozdító egyesület* augusztus 24-én d. u. 3 órakor a város tanácstermében rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyesület t. tagjait az elnökség tisztelettel meghívja. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány jelentése. 2. Számvizsgálók választása.

*** Jubileum.** *Fillette János* cs. és kir. 67-ik gyalogezredbeli puskaműves, a koronás ezüst érdemkereszt és a katonai szolgálati érem tulajdonosa, e napokban szűkebb baráti körben ünnepele 30-ik évfordulóját a kebelbeli ezredben. Gratulálunk a szép és ritka ünnephez, mert katonai fáradoimat 30 évig elviselni sok!

*** Váratlan csapás.** Mely részvételt vettük a megrendítő hírt, hogy *Lintner Lajos* székessővárosi tanár, ki látogatóban járt Eperjesen, szívészélhűdésben hirtelen elhunyt. Hozzá tartozói a következő gyászjelentésben tudatják a szomorú hírt: «*André Jenőné* szül. *Lintner Ervinke*, mint leánya, *Lintner Lajos*, mint fia, *André Jenő*, mint veje, valamint nővére *Lintner Mária* és az összes kiterjedt rokonság fájdalomt szívvel jelentik szeretett édes atyjuk, illetve apósa, bátyja és rokonok: *Lintner Lajos* úrnak, székessővárosi IV. ker. főreáliskolai tanárnak, a VIII. ker. iskolaszék jegyzőjének, a VIII. ker. Vöröskereszt-Egyesület titkárnak, élte 46-ik évében, szívészélhűdés következtében f. évi augusztus hó 12-én reggeli 1/2 8 órakor Eperjesen történt hirtelen elhunytát. A boldogultnak hűlt tetemei f. évi augusztus hó 14-én délután 1/2 4 órakor fognak a kerepesi sírkert halottas házából a római kath. egyház szer-tartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig f. évi augusztus hó 16-án reggeli 9 órakor fog a VIII. ker. plébánia-templomban a Mindenhatóknak bemutatattani. Budapest, 1898. aug. 13-án. Áldás poraira!»

*** Átvonulások.** F. hó 19-én kezdődnek a katonai átvonulások városunkon keresztül s ezen időtől kezdődik a háziurak nem egészen rajongással teljesített hazafüti kötelme: a hadfiak elszállásolása, me y csak a hadgyakorlatok befejeztével, szeptember közepén érvéget. Van egyébként elég laktanyánk, azokban elég kényelmes lakás esik s házi ezredeink akkorára ügyis kirándulnak másfelé; a tüzérezred máris kivonult szép otthonából. A tisztok elhelyezése ügyében is már megtették a kellő intézkedések.

*** A makoviczai uradalom sorsa.** II-ik Rákóczi Ferencz ősi zborói fészékét csak e napokban az összes lapok elparentálták azon alkalomból, hogy az Erdődy grófok tulajdonából egy galicziai vállalkozóra ment át, ki azt 300,000 forintért megvette. A mint halljuk, az uradalom a napokban újra gazdát cserél. *Strecz szilv-ziai* vállalkozó, mostani tulajdonostól állítólag *Mary herczeg* vette meg egy félmillió forintot. A hír még megerősítésre szorul, de ha igaznak bizonyul, úgy az egykori fejedelmi birtok, történeti becseslő bíró emlékeivel, újra főúri kezekbe kerül s talán megmenekül az enyészettől.

*** Egy vasút, mely mindig késik.** A vicinális vasutak lassúságáról már egész irodalom keletkezett. De nem is csoda, ha azon sok szerencsétlen utas közül, kinek az a sorsa, hogy vicinálison utazzék, nem egy azzal tölti a végnélküli utazásokon való vesztéglésének idejét, hogy mérges vicczeket gyárt a közlekedésnek ezen lassú eszköze ellen. Szól pedig ez egyszer az ének az eperjes-bártfai helyiérdekű vasútról. Ugyanis azon vonat, mely 11 óra 50 perczkor indul Bártfáról s két órakor ér Eperjesre, nap-nap mellett későn érkezik be. A bártfai fürdővendég, ki ezen vonattal Budapest felé igyekszik, bizton számít reá, hogy Eperjesen 3/4 órányi várakozási ideje van, a mely alatt kényelmesen megédekelhet. De bosszankodva látja, hogy csak annyi ideje van, hogy a budapesti gyorsvonatra átszállhasson s korgó gyomorral, éhesen utazik tovább. Nem tudjuk, mi az oka ezen rendtelenségnek, de mindenesetre a czélszerűtlen kezelésben lesz a hiba. Több ízben tapasztaltuk például, hogy a jegyellenőrzést mindig valamely közbeeső állomáson teljesítik s míg az tart, a vonatot el nem indítják. Más vasutakon a jegyeket menet-

közben szokták el-módja a vizsgálatn kiszállanak s így az czéltalanul készletet körök figyelmébe.

* Eladó egy e bármely pillanatban

* Igazgatósági f. hó 22-én az eper-alkalommal több te- engedni kért, a fe megvételének ügye

* A bártfai isk-terjesztés f. hó 8-á- hoz további felteje a város közönsége-érdekében anyagilag és sikeres megoldá- jesztés tétetett a n és valóban minden- tartó ügyünk kerü- döntése alá.

* Búcsüestély. 66-ik számú gyalog- gyakorlatokon szim- szolgálatra ott mar- tak Ungvárról — a A tisztikar ez alkai- zenekar közreműkö- búcsüestélyt rendez- polgári közönség is

* A Magyar T- osztálya e napok- Mihályba e Vihorl- csücsra e Szobrán

* A Kárpátgye- Kárpátgyesület au- dos közgyűlése. *Minnich Aurél* ny- Scholz Gyula orsz- mívelésügyi minisz- megye alispánja, a- dott az üdvözléért után *Fischer Mikl* következett Végül- téseiket, a mire a után bankett követ- futtak *Ráth Pter* o- oderbergi vasút v- ismeresült, melyek- a Szepesség, meg- emelése körül évek

* Förgetes- idők volt, hogy az- fája már másodsze- illatos virágait és a S a szombat délut- niák közé beleveg- — És a fergeteg

Elmúlt a szomb- hogy csak egy tel- az égen Kedden o- izesztően jelezve, h- rek aggodással tek- nem is csaldódtak a megindult a zápor- a földre, elverve n- kárt tett a gyümöl- hogy a föld színe- erősen szárguldo- illusztrálására legy- pléhfödélét felszakí- ban olvassuk, hazár- vihar, míg Bécs, C- sokat szenvedett az- és szombaton már- embereket, míg sz- tiszta égbolt beb- vészterhes fellegek- sárga fényben izz- mértföldekig. Hé- újra és ömlött (a s- éjfélig, hatalmas- Kapin az Adler-fé- pillanat alatt láng- égett. A szeszgyár- igen nagy. Egy h- vidéken mérhetel- időben, midőn tar-

* Elgázolás. vasút kalauzát, mi- mával a vonat ag-

* A podolini t- volt *hatszáz* eszte- tették egy templor- történettel kapcsol- lin azelőtt egyike- pedig nagyközönség- lakosságának túl- németek közül val- megyei néphagyott- is csak a négy régi- rosbán minden lé- zik az utazó. Mind- a városháza, hajda- kisasszony, IV. B- A város közepén- idején épült. Enn- nusa a király.

közben szokták ellenőrizni, lévén az az egyedüli helyes módja a vizsgálatnak, mert az állomásokon az utasok kiszállanak s így az ellenőrzés, a mellett, hogy az utazást céltalanul késlelteti, tökéletlen is. Ajánljuk ezt az intéző körök figyelmébe.

* **Eladó egy egész bútor-garnitúra, szabad kézből, bármely pillanatban.** Bővebbet a kiadóhivatalban.

* **Igazgatósági ülést tart a bártfai gyógyfürdőben** f. hó 22-én az eperjes-bártfai vasút igazgatósága, mely alkalommal több fontos tárgyon kívül a várostól átengedni kért, a felvételi épület mellett levő terület megvételének ügye is tárgyalatni fog.

* **A bártfai iskolák államosítása** ügyében a felterjesztés f. hó 8-án ment fel a főispán úr ő méltóságához további felterjesztés céljából. A memorandumban a város közönsége megjelöli a határt, a meddig iskolái érdekében anyagilag mehet s kéri ez ügynek mielőbbi és sikeres megoldását. Ugyancsak újabb is előterjesztés tételét a múzeum ügyében s így két fontos és valóban mindenki érdeklődését feszült figyelemben tartó ügyünk kerül egyszerre a kultuszminisztérium döntése alá.

* **Búcsúestély.** Az Ungváron állomásozó 65. és 66-ik számú gyalogezredbeli zászlóalj a löcsei királygyakorlatokon szintén részt fognak venni s a helyi közönségre szolgálata ott marad századon kívül mind el is vonultak Ungvárról — a gyakorlatok helyére — e hó 15-én. A tisztikar ez alkalomból augusztus 10-én a katonai zenekar közreműködésével a Pannonia-szállodában búcsúestélyt rendezett, melyen a rendesen hivatalos polgári közönség is részt vett.

* **A Magyar Túrtaegyesület Eperjesi Jogászsztálya** e napokban kirándulást rendezett Nagy-Mihályba a Vihorlátra, a Szinnay-kőre, a Tengerszem-csúcsra és Szobránczra.

* **A Kárpátgyógyászat jubileuma.** A Magyarországi Kárpátgyógyászat augusztus 7-én tartotta negyedszázados díszközgyűlését. Csáky Albin gróf betegsége miatt *Minnich Aurél* nyitotta meg a közgyűlést, a melyen Scholz Gyula országos főorvosmester adta át a földmívelésügyi miniszter üdvözlését. Reisz Aladár, Szepes megye alispánja, a vármegye nevében köszönetet mondott az üdvözlésért. A rokonegyesületek felszólalásai után Fischer Miklós alelnöknek lelkes ünnepi beszéde következett. Végül a tisztviselők betérjesztették jelenléteiket, a mire a közgyűlés véget ért. A közgyűlés után bankett következett. A jövő évi közgyűlés Kassán fog megtartatni a közgyűlés köszönetet szavazott ruttkai *Ráth Péter* országgyűlési képviselőnek, a kassa-oderbergi vasút vezérigazgatójának amaz érdemei elismeréséül, melyeket Felső-Magyarország s különösen a Szepesség, meg a Tátravidék idegen forgalmának emelése körül éveken át szerzett.

* **Förgeteges idő.** Néhány nap előtt olyan meleg időnk volt, hogy az akácza, a falvak e háládatos, szelíd fája már másodszer hozta meg az idén fehérfürtös, illatos virágait és a meleg már-már tűrhetetlenné vált S a szombat délutáni vespernyénél a felhangzott litániák közé belevegült a könyörgés országszerte:

— És a fergeteges időtől — ments meg Uram Jézus! Elmúlt a szombat, el a vasárnap és hétfő is, a nélkül, hogy csak egy tenyérnyi felhő is mutatkozott volna az égen. Kedden délből hirtelen szélvész kerekedett, ijeszten jelezve, hogy nyomában a fergeteg. Az emberek aggodással tekintettek a vészterhes fellegekre és nem is csalódtak aggodó várakozásukban; 1/2 óra körül megindult a zápor és a jég mogyorónagyságban hullott a földre, elverve mindent, a mi elverhető. Legnagyobb kárt tett a gyümölcsben. A jég oly mennyiségben esett, hogy a föld színe egész fehér volt. A szél pedig oly erősen száguldott végig a háztetők felett, hogy annak illusztrálására legyen elég felemlíteni, hogy a színház pléhfüdelét felszakította egészen. Mint a fővárosi lapokban olvassuk, hazánkban csak Kolozsvárt dült hasonló vihar, míg Bécs, Gleichenberg és Fürstenfeld szintén sokat szenvedett az időjárás szeszélye miatt. — Pénteken és szombaton már ismét tikkasztó hőség lankasztá az embereket, míg szombaton 6 óra körül hirtelen az addig tiszta égből beborult, a lenyugvó nap biborténye a vészterhes fellegek feketeségével egybevegült és rémes sárga fényben úszott az egész környék, mi ellátszott mértőföldekig. Hét óra körül megeredtek az ég csatornái újra és ömlött (a szó legszorosabb értelmében) a zápor éjfélig, hatalmas villámok és dörgések kíséretében. Kapin az Adler-féle szeszgyárba beütött a villám és pillanat alatt lángra gyújtotta azt, úgy, hogy porrá égett. A szeszgyár biztosítva volt, mindazonáltal a kár igen nagy. Egy héten belül két ily óriási zivatar egy vidéken mérhetetlen károkat okoz, kivált ily munkaidőben, midőn tartós szárazságra van szükség.

* **Elgázolás.** *Markovics János*, a kassa-oderbergi vasút kalauzá, mint tudósítónk írja, kocscitolás alkalmával a vonat agyongázolta.

* **A podolini templom jubileuma.** Auguszt. 14-én volt *hatszás* esztendeje, hogy Podolin városában le-tették egy templom alapkövét, melynek több, a magyar történettel kapcsolatos érdekes emléke van azóta. Podolin azelőtt egyike volt a tizenhat szepesi városnak, ma pedig nagyközség Szepes megye ó-lublói kerületében és lakosságának túlnyomó része német. Azok közül a németek közül való, kikről büszkélkedve említi a szepes-megyei néphagyomány: *Ich bin Ungar!* Podolinba ma is csak a négy régi vaskapú egyikén lehet bejutni s a városban minden lépten-nyomon régi emlékekkel találkozunk az utazó. Mindjárt a romban heverő bástya mellett áll a városháza, hajdan erős vár, melyben *Kunigunda* királykisasszony, IV. Béla leánya lakott a tatárjárás idején. A város közepén az a templom áll, mely III. Endre idején épült. Ennek szót az ünnep. A templom pátronusa a király.

* **A királyváró Szepesség.** A már végleges megállapodás szerint a király szeptember hó 11-én reggel hét óra körül érkezik Lőcsére külön udvari vonaton. Kilenc óra körül pedig a városi plébánia-templomban Szencsényi Pál szepesi püspök által mondandó misén fog részt venni. Minden hivatalos fogadtatást mellőznek és a szepesiek kívül más küldöttségeket ő felsége nem is fogad. A hadgyakorlatok helye egyrészt a branyiszközi hegység, másrészt a Hernád-folyó felső része, valamint Teplicz, Béla, Lőcse és Mindszent által képezett vonallal határolt terület lesz. A hadgyakorlatokat előzőleg az állategészség-rendőri intézkedéseknek vezetésével a földmívelési miniszter Trombitás Ignác kaposvári állami főállatorvost bízta meg. A hadgyakorlatok területébe eső útvonalak és műtárgyaknak helyreállítását nemskára befejezik és ezeknek közigazgatási bejárását a megye alispán az államépítészeti hivatal vezetőjével fogja eszközölni. Ő felsége számára a megyeházán berendezendő lakosztályokat most festik. Ugyancsak a megye székházába vízvezetékét is vezetnek be. Szóval: a szepesiek nagyban készülődnek a király fogadására.

* **Templomépítés.** A löcsei izr. hitközség hosszú vajudás után végre elhatározta, hogy díszes templomot építtet. A templomépítés kérdésének illetően megoldása Rosenzweig Bertalan hitközségi elnök érdeme, a ki — mellesleg említve — ő felségének Lőcsén leendő tartózkodása alkalmával a szepesmegyei izr. hitközségek közül alakítandó hódoló küldöttséget fogja bemutatni.

* **A löcsei evangélikus egyház jöltevei.** Lőcséről írják nekünk: A löcsei evangélikus egyházközségnek egyik legadakozóbb jölteveje volt néhai *Hermann Gusztáv* díszfelügyelő. Félmillió koronára megy adományainak összege. Öcsöce, *Lajos*, ki örökebe lépett, szintén ígéretet tett, hogy bátyjának nyomdokait fogja követni. Ígéretét meg is tartotta. E hó 9-én tízezer forintot adományozott az egyházi adó megváltására, háromezer forintot iskolai célra, ezer forintot az evangélikus nőegyesület javára és ezer forintot a betegápolási alap gyarapítására. Korábbi adományainak összege pedig háromezeröttszáz forintot tesz ki. Hermann kijelentette, hogy még több nagyobb alapítványt fog tenni. A löcsei evangélikus egyházközség f. hó 10-én tartott gyűlésén Hermann Lajost hálája és elismerése jeléül díszfelügyelővé választotta. — Az állásáról lemondó dr. Nagy Árpád eddigi egyházfelügyelő helyébe *Phiradny Oszkár* kir. közjegyzőt választották meg.

* **A vörös-kereszt- és népnevelési alváltmány** által a bártfai fürdőben rendezett előadás tiszta jövedelme gyanánt 104 ft jutott egy-egy részre, mely eredményről mindkét egylet nagyon meg van elégedve.

* **Értesítés** a bártfai állami gimnáziumról: A jövő 1898—99. isk. évvel az intézet III-ik osztálya is megnyílik. Az 1898—99. tanévre a tanulók előzetes felvétele július 1-től 5-éig délelőtt 8—12 óráig történik az igazgatóságnál. A tanulók ekkor rendes igazolványt kapnak és bizonyítványukat is itt hagyják. A beiratkozáskor fizetni kell: 1. három forint felvételi díjat; 2. az ifjúsági könyvtárra 50 krt; 3. az évvégi iskolai Értéskönyv költségeire 50 krt. Ezen díjak, meg a vizsgálati díjak senkinek sem engedhetők el. Az iskolai év 1898. szeptember 1-én kezdődik. Az év megkezdése előtt, augusztus 31-én d. e. 8 óra körül lesznek a javító-, pótló- és felvételi vizsgálatok. Szeptember hó 1—3-áig délelőtt 8—12 óráig lesz a tanulók szabályszerű beírásának folytatása.

* **Menedékház-felavatás.** Az *Erdélyi Kárpátgyógyászat* hazafias céljait előmozdítandó, *Andrássy Tivadar* gróf, az egyesület székesfővárosi osztályának elnöke, a Dobrin-tetőn szép menedékházat építtetett az egyesület részére. E menedékháznak felavató-ünnepé díszes közönség jelenlétében folyt le. A felavató beszédet *Hangay Oktáv*, az *Erdélyi Kárpátgyógyászat* kolozs-megyei osztályának elnöke tartotta. Utána a központ nevében *Radnóti Dezső* főtitkár beszélt; az egyetemi osztály nevében *Bodor Antal* elnök tett ígéretet, hogy az ifjúságot a túristaság ápolására buzdítja. A túristák az éjszakát a menedékházban töltötték, mely a legnagyobb kényelemmel van berendezve. Legközelebb avatják fel a kiskirálykői hasadék közelében épített új menedékházat is, melyet *Bethlen András* gróf, az *E. K. E.* tiszteletbeli elnöke emeltetett.

* **A hódoló díszfelvonulás** nagy körképének megnyitá alkalmából egész halom távirat, üdvözlő-levél érkezett a Magyar körképársasághoz, legtöbbszörre a bandérium tagjaitól, a kik így fejezik ki elismerésüket és köszönetüket azon áldozatkészségért, a melylyel a társaság a hódoló díszfelvonulás nagyszerű mozzanatát megörökítette. Ez iratok között kétségkívül legbecse-sebb az, melyet *Dókus* küldött, a ki elsőnek javasolta Zemplénvármegyében a hódoló díszfelvonulást s a ki sok, lankadatlan munka árán keresztül is vitte hogy az országszerte elfogadtatott. *Dókus* távirata, melyet *Eisenhuth*hoz intézett, így hangzik: «Hazafüi örömmel üdvözlöm Nagyságodat a távolból, valamint buzgó társait a díszfelvonulás megörökítése eszméjének elragadóan szép megvalósításáért». *Dókus Gyula* kamarás, Zemplénvármegye főjegyzője.

* **Mathuzsálemi kor.** Berzeviczén a mult hét végén egy 102 éves öreg ember halt meg. *Goldberger László* hítták az öregot, ki a legutóbbi időkig ép, robusztus testalkatú volt és folyton lábon járt. Az ősz öregnek, kit az egész vidék tisztelt, Eperjesen dédunokái vannak már. Leányunokája *Glasner Emánuel*, helybeli kereskedő felesége.

* **Halál munkaközben.** Lóherét hordott be a mezőről *Dsubák János* béres, vörösalmai lakos e hó 13-án. Ki tudja, mi járt agyában, mire gondolt, tény az, hogy a roskadásig megtelt szekeret az eleje fogott jámbor ökrök neki vitték egy útszéli szilvafának. Az elábrándozott béres, hogy a szekérrudat visszafordítsa

a rendes irányba, odaugrott és hátát neki vetve a fának, épp egyet akart azon lóditani, midőn az mellének ment és a kocsi egész sebességének erejével mellét behorpasztá. A béres amúgy betört mellél, belsőleg vérezve, lerakott még a szekérről, újra kiment a rétre, azonban ott hirtelen összeesett és kiadta lelkét.

* **A bártfai fürdőben** a vendégek száma a 3000-et közelítette meg és még folyton szaporodik ez a szám; dacára annak, hogy sokan már elutaztak, alig észre-vehető mai napig valami apadás a vendégek létszámában s állandóan élénk, zajos az élet ott. Hozzájárul a rendkívül kedvező időjárás is, mely valódi alföldi kánikulai napokkal oly igen óhajtottá teszi a fenyevesek életét, friss levegőjét. Az Anna-bál f. hó 7-én tartott meg és igen szép közönség vett részt a fürdőévd ezen főmulatságán. A terem kiváló díszes, egyszerű eleganciában pompázott s Fenyves igazgató valóságos lombfűzés sátorra alakította át a körtermet. A zenészek állványa is korlátal ellátott fenyő-koszorús, üde benyomást keltő lugassá varázsolódott s innen hangzott szerte a kitünő zenekar táncra csábító pompás játéka. Eleven, kedves és főleg fesztelen multság volt. Folyó hó 13-án a bártfai gimnázium segélyalapja javára *Arányi Dezső* vigalmi bizottsági tag rendezett gyermekszínelőadással egybekötött hangversenyt és táncmulatságot a fürdőben, melyen résztvettek *Hemerka Ulrik* karnagy, zeneszerző, *Zámorszky László* ügyvédjelölt (hegedű), maga a rendező s több fűző- és városbeli, az ifjabb nemzedékhez tartozó műkedvelő. Hallomás szerint augusztus folyamán több megyebeli és országos hírnevű egyén szándékozik fürdőnköt meglátogatni, többek között Szinyei Merse István főispánunk, ki valószínűleg névünnepe is itt lesz. A kryniczai fürdőből is nagyszámú vendégsereg készül ide rándulni, de érkezésük és számuk felől még határozottat nem mondhatunk.

* **Villámcsapás.** Dobón, Héthárs mellett, ugyanaz nap, mikor városunk felett oly vész vihar dúlt, hasonlóan borzasztó zivatar dühöngött. A villám több ízben lecsapott és egy legényt, egy parasztlányt és 16 juhót agyon is csapott.

Abatúj:

* **Kitüntetés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a napokban szép kitüntetésben részesítette *Laub Sándor* kir. segédtanfelügyelőt. Ugyanis Abatúj-Tornavármegyében a tanügy terén teljesített közhasznú működésének elismeréséül megleghangú levél kíséretében jutalomdíjban részesítette.

* **A premontrei főgimnázium új igazgatója.** Miután *Stöhr Antal*, a gimnázium igazgatóját, a kir. konviktus főkormányzója nevezte ki: ez az állás üresedésbe jött. A premontrei tanár kar *Stöhr* helyébe *Takács Menyhért* drt választotta meg és ezt a választást a jászóvári prelátnak megerősítette. Szívvel üdvö-zöljük *Takács* drt eme díszes állásában és meg vagyunk róla győződve, hogy a tudós tanár nagy érdemei, fáradhatatlan buzgalma, kitartó szorgalma és páratlan tehetsége lett megjutalmazva eme választásban. *Takács* dr. neve a tudományos és paedagógiai irodalom terén a legjobb hangzásúak egyike és számos műve tanuskodik ritka tehetsége mellett. Mint tanárt valóságos imádják tanítványai. A hazafias premontrei rend főgimnáziuma új igazgatójában a legjobb erőt emelte e díszes állásra.

* **A Kassai Sport-Egylet** kerékpáros-osztálya ez alkalommal Thurzófűredre rándult a déli gyorsvonattal Margitfalvái s onnan kereken tovább. Este a fürdő nagytermében hangverseny volt, a melyen közreműködtek: *Vécsey* hegedűművész, *Tóth* nővérek, *Beöthy Zsigmond* és *Haslinger József*. Az összejövetelen részt vettek az összes szepesi kerékpárosok, valamint Eperjes és Kassa kerékpárosai is.

* **Blaha Lujza Kassán.** Hosszas bizonytalanság után most már dülőre jutott az a kérdés, vajjon *Blaha Lujza*, a nemzet csalogánya megtiszteli-e Kassát azzal, hogy vendégszerpelni fog *Leszkay* színtársulatánál. A héten ugyanis négy este lép fel a társulatnál, mely már csak néhány napig fogja a kassai közönséget szórakoztatni.

* **A Bankó emelkedése.** *Kolacsek Vilmos* kassai építész azon életrevaló terv létrehozásán fáradozik, hogy a Bankón egy vendégházat építsen. Ez nem lenne vendéglő, mert ilyen már van ott, hanem villaszerű épített emeletes ház, melyben kényelmesen bebitortozott szobák állanak nyári vendégek rendelkezésére, a kik egyszersmind a kellő kiszolgálásban is részesülhetnek. Ezen eszme valóban dicséretre méltó és óhajtható lenne, hogy mielőbb meg is valósulna.

* **Előmunkálati engedély meghosszabbítása.** A kereskedelemügyi miniszter a kassa—tornai helyi érdekű vasút részvénytársaságnak, az általa tervezett merény—sztraczenia helyi érdekű vasútvonal *Ferdinándka* állomásából kiágazólag a Szulova hegységen át, Nagy- és Kis-Veszverés községek érintésével a magyar királyi államvasúttal *Betlér* állomásig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasútvonalra az 1896. évi július hó 13-án meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

* **A szórakozott Szilágyi.** A nagy S. lágyi, az országgyűlés elnöke, szokása szerint Tátrafüreden nyaral. E hó 12-én d. e. Csáky Albin gr. látogatására készült Sz-Mindszentre. Poprádon vonatra ül s a mint a vonat néhány állomáson ártogob, Szilágyi az ott lábatlankodó vasúti kalauztól kérdezősködni kezd a következő állomásról. — *Margitfalva* következik, kegyelmes uram! — volt a tiszteletadó felelet. — *Hisz*

akkor már tovább mentem a kelleténél — kiállott fel nagy mérgesen a kegyelmes úr. Mit volt mit tenni: Szilágyi Margitfalván leszállt, kocsi fogadott s úgy érkezett meg Sz.-Mindszentre néhány órai késéssel.

* A Szepesti Bányavárosok Kerekpáros Egylete e hó 14-én d. u. 4 órakor Thurzófűreden tartotta alakuló közgyűlését. Az elnöki üdvözlő után megállapították az alapszabályokat és azután következett a tisztikar megválasztása.

* Orosz törvény német fordításban. A mezőgazdasági gépek, trágyaszerek stb. vámjának mérsékléséről, illetve megszüntetéséről szóló orosz törvény német fordítása a kassai keresk. és iparkamaránál megtekinthető.

* A Hernád áldozata. Majernik János, 36 éves krompachi illetőségű napszámos, f. hó 3-án részeg állapotban Krompach mellett a Hernád partján botorkált, miközben egy sikos helyen megcsúszott és a folyóba esett. Vergődését a partról sokan nézték, de egynek sem jutott eszébe, hogy a szerencsétlen segítségére siessen. Egy ideig csak fenntartotta magát, de végre is a nagy vergődésben annyira kimerült, hogy ájultan a folyó egyik legesekélyebb részén egy kőbe ütötte fejét és a vízbe fült.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
HEDRY BERTALAN ÖZVEGYE.

Foulard-selyem 65 krtól

3 ft 35 krig méterenkint — japáni, kínai stb. legújabb mintázatok — és színeiben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 ft 65 krig méterenkint, a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatokban. **Privátforgalmazóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek:

Henneberg G. selyemgyárai cs. kir. udvari szállító Zürichben.
Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendezve lesz.
Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető.
Fájdható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatója Eperjesen.

4562—1898. kir. ü. sz. Az eperjesi kir. ügyészségtől.

Árlejtési hirdetmény.

Az eperjesi kir. ügyészség hivatali és a felügyelete alatt álló központi fogház helyiségeinek fűtésére 1899. évben szükségelt körülbelül 251 km. *tűzifa szállításának biztosítására* a kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben 1898. évi szeptember hó 21-ik napján d. e. 10 órakor árlejtés fog tartatni.

Erről a vállalkozni szándékozók azzal értesítettek, hogy az árlejtési feltételeket a kir. ügyészségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetik; továbbá, hogy bánatpénzül 60 ft, azaz hatvan forint teendő le készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban és pedig zárt írásbeli ajánlatnál ezzel egyidejűleg, a szóbeli árlejtésben résztvevő által pedig ezt megelőzőleg kellően bélyegzett zárt írásbeli ajánlatok — melyekben vállalkozni szándékozó kinyilatkoztatni tartozik, hogy az árlejtési feltételeket ismeri, azoknak magát aláveti — lepecsételve a szóbeli árlejtés megkezdéséig fogadtatnak el.

Kir. ügyészség Eperjesen, 1898. augusztus hó 9-én.

Grynacus s. k.,
kir. ügyész.

1099., 1380., 1381. sz. Kis-Szeben sz. kir. város tanácsától.

Bérbeadási hirdetmény.

Kis-Szeben város tulajdonát képező kénfűrdőbéli veres-korcsma és zöld-korcsma ház a mellette levő melléképületekkel 1899., 1900. s 1901-ik évre *bérbe fog adatni* a Kis-Szebenben a városház tanácstermében 1898. évi augusztus hó 30-án d. e. 9 órakor szóbeli és zárt írásbeli ajánlatokkal megtartandó árverésen.

A feltételek a városi tanácsnál megtekinthetők.

Kis-Szeben, 1898. évi július hó 31-én.

Eiszelt Antal s. k.,
polgármester.

Kitünő

vérgörög dinnyét, Turkesztán, Kantaloup és Ananász sárgadinnyét

5 kilós postakosárban bérmentve 1 ft 20 kron,
gyorsárú- szállítvánnyal kilogr.-kint 12 kron
szállít a

PÓSA-féle dinnyetelep Jászfényszaru.

Neu! Neu! Neu!

Trompeten - Mundharmonika.

(Großartige Gründung.) Durch das so reichlich kontribuierte angebrachte Trompeten- und Mundharmonika-Verfahren ist der Ton überaus schön, folglich laut und „hebr effelvoll“!!! Alles weit überragend!! Jeder Harmonika- und Trompeten-Spieler ist thatsächlich von dieser Neuheit hochentzückt. Doppeltonig, extra ff. Stimmen.
Die größte Erfindung dieser Art wird besonders durch die neue Schule geboten, womit Jedermann wirklich die schönsten und schönsten Töne spielen kann (schöne Lieder, Tänze etc.) Preis mit Schule nur 2,50 Gulden franko gegen Einzahlung oder Nachn.

Max Riehl, Instrum.-Versandt, Graslitz (Böhmen).

Berühmte Fabrikate für Musikinstrumente.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázó-lakk-szer puha padló számára. — 1 nagy palack ára 1 ft 35 kr.
1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. beanyozására. Egy kis palack ára 20 krajczár.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésre.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

Gallotsik J. V.-nál, Eperjesen.

Liebig-társaság

Húskivonata

csak akkor valódi, ha a „Liebig“ kék aláírása van a papirburkolaton keresztül írva. Az újkor minden szakácskönyve ajánlja e czikket a levesek, sauceok és bárminő húsételek javítására.

Hús-pepton

gyenge, vérszegények és betegek, névszerint gyomorhajosok részére pompás élelmi és erősítő czikk, kiváló könnyű emészthetősége és magas tápláló értéke miatt; betegápolás alkalmával megbecsülhetetlen.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólagos szab.
HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában).

Az aranyéremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bányá- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, úgyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállítatnak és a mi a festék szírtisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, úgyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomdájában Eperjesen.

Előfizetési ár
negyedévre

Hirdetési díj: Három
teszt jutányosab. Bécs

A demok

A demokrácia az átmeneti állapotok. Az, a ki minden intézményt pusztulnak a n... sok is a földön mint a sik teng... intézmények a... is jólétben él... kedvelhetik az... «minden embe... ban futók elk... tetlen nem sz... ma oly szom... tiszteletreméltó... a hazában vel... nem végeznék... amputálgatást... felől, hogy E... néhány év m... rajtuk el egy... kerülne.

Mert az eg... csolhatjuk me... nekünk nincs.

A fecske... Miért hara... cziára, mely... egyedül segíth

Harmadsor... nak okait —... kratikus elem... sukkal, a mely... demokrácia sz... meg annak hit

Jókai, a ne... kraták egy fa... hogy felfelé d... a mi annyit te... hunyáskodnak... lefelé szükkebl... jogúságot köv... ezt lefelé, les

Becsü

(Böjti pr)

A pusztai ma... társaságába, ki... kötelességének é... szet egyszerűsége... Azt az életet vez... a társadalomra... azon, igazságtalan... jogosan kifakad... fáradoalmi után... maga magát ok... Belátta, hogy a... az erősebb nem... ménye. O maga... életét, melyet a le... hoz hasonlítani... gozik, eszik s az... szer végre megha

Házasadásána... szélte el:

— Böjtideje v... sepepte végig. A... járja be a határt... községbeliek ne... gyalogutakat, me... el «töltő» fakesz... kirándulót: elria... ködmenyét.

— De tevé... jésbe, járd össze... burjánzott fel er

Felvidéki Szemle.

—*— EPERJESI LAPOK —*—

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetési díj: Háromhásos petisör egyszeri hirdetése 5 kr. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 30 kr. Nyiltér: minden sor 10 kr.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör» s a «Bártfai Közművelődési Egylet» hivatalos hirdetéseinek közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadóhivatal: Fő-utca. Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

A demokrácia értékéről.

II.

A demokrácia súlyedésének másik akadálya az átmeneti korszak természetében fekszik. Az, a ki pusztul, azon kornak rendesen minden intézményét rossznak találja; a mióta pusztulnak a mocsárokkal együtt a krokodilok is a földön: ezek előtt úgy a szárazföld, mint a sík tenger egyaránt kiállhatatlan. A régi intézmények alatt csekély tevékenység mellett is jólétben élt egyének természetesen nem kedvelhetik azon kort, midőn a törvény előtt «minden ember egyenlő» s midőn a gyorsabban futók elkapják előlünk a falatot. Lehetetlen nem szimpatizoznunk a régi korszaknak ma oly szomorúan pusztuló s önkénytelen tiszteletreméltó alakjaival; de hát, ha idebent a hazában velünk együtt élő apró borbélyok nem végeznek a nemzet testén a folytonos amputálást: kérdés, ki biztosít minket a felől, hogy Európa valamelyik másik népe néhány év múlva egyszerre nem végezne-e rajtunk el egy oly amputációt, mely fejünkbe kerülne.

Mert az egész világnak csak nem parancsolhatjuk meg, hogy ők se fussanak, mert nekünk nincs kedvünk ez örült futáshoz.

A fecske — meg a vásár . . .

Miért haragudnánk tehát arra a demokráciára, mely ennek mind nem oka s mely egyedül segíthet ki a hinárból?

Harmadsorban a demokrácia hanyatlásának okait — fájdalom — maguk a demokratikus elemek szolgáltatják hamis felfogásukkal, a melyek éles ellentétben állanak a demokrácia szellemével és alapjaiban rendítik meg annak hitelét.

Jókai, a nemzet koszorús írója, a demokraták egy fajtáját találóan úgy jellemezte, hogy felfelé demokraták, lefelé arisztokraták, a mi annyit tesz, hogy némelyek felfelé meghunyászkodnak, lefelé dolyfösek, felfelé irigyek, lefelé szűkkeblűek és fukarok; némelyek egyenjogúságot követelnek felfelé, de megtagadják ezt lefelé, lesik az arisztokraták mosolyát s

nagyzási hóbortjaikkal, vagyoni szokások utánzásával akarnak magukkal és másokkal elfeledtetni eredetüket.

Ezek nem valódi demokraták; demokraták csak azért, mert nem születtek arisztokratáknak és demokraták csak addig, a míg nem lehetnek arisztokraták. A ki az egyén értékét, erkölcsi súlyát nem magába az egyénben, hanem külső körülményekben keresi, az nem valódi demokrata, habár annak született is; valamint az sem valódi demokrata, a kiben hiányzik a demokratikus önérték, a ki szegényli és eltakarni törekszik származását, mintha oka volna pirúnia a fölött, hogy társadalmi állását, vagyonát, tekintélyét nem őseinek, hanem saját szorgalmának, saját munkájának köszöni. Ezek a demokrácia erkölcsi hódításainak sikerét nem mozdítják elő.

Vannak ismét mások a demokrácia táborában, a kik ama hibában szenvednek, hogy csak jogokat követelnek, a nélkül, hogy tudni akarnának azon nagy és nehéz kötelezettségekről, a melyekkel e jogok járnak.

A demokrácia jövője hazánkban attól függ, hogy a demokráciának minden őszinte híve egy-egy apostola legyen a magyar államésmének, szóval és tettel támogatván, fejlesztvén és terjesztvén a család keblében, a társadalmi téren, a községi élet körében a ragaszkodást a magyar állam iránt, és hogy a tudományt, a művészetet, a szabadság ügyét, a morál elveit és mindazt, mi ehhez tartozik, senki el ne vitassa.

A magyar demokrácia ezen hibáihoz járult eddig a demokrácia zömének közönye saját ügye iránt.

Alig adott életjelt magáról. Hideg részvétlenséggel nézte azok küzdelmeit, a kik a küzdőterem helylyel-közzel lándzsát törtek a demokrácia mellett és ezek erkölcsi támogatás hiányában kénytelenek egymásután visszavonulni, nem akarván azt a háládatlan szerepet, hogy hadvezérek legyenek hadsereg nélkül. Így jutottunk fokról-fokra odáig, hogy ma már az erkölcsi bátorságnak egy neme kell hozzá, magunkat demokratáknak vallanunk.

Legtöbbet ártottak azonban a demokráciának a demagógia hősei, a kik a demokrácia álszineivel tolokodtak zászlói alá és aljas üzelmeikkel bemocskolták annak hírnevét, nemtelen szenvedélyekkel kötötték frigyét, fel támaszták halottaiból rég múlt idők előítéleteit, behatoltak a családi élet szentélyébe, szennyes kezekkel megtámadták a magánélet becsületét s lerombolni törekedtek a tekintély minden oltárát, a melyet a polgártársak elismerése és kegyelele az egyéni érdemeknek emelt.

Vajjon lehet-e kívánni a valódi arisztokráciától, hogy a különben szokott tisztelettel nyújtson kezet azon demokráciának, mely vagy csak az u. n. «makra»-pipák, vagy a «demagógia» véres nyelve által ad életjelt magáról. Ha ilyenféle demokráciának háttal fordít arisztokráciánk: azért csak tisztelettel viseltethetünk iránta.

A valódi demokrácia pedig nem is kéri, hogy neki kezet nyújtson az arisztokrácia!

Ha volt valaha kor, a mai bizonyára az, midőn a valódi demokrácia uralmának eljöttét óhajtanunk kell hazánkban, — de erre nem a hajlongás, akár alulról felfelé, akár felülről lefelé, hanem a munka, a dolog végének megmarkolása az egyedül célravezető biztos út és mód.

Új tantervek.

Az Országos Közoktatási Tanács a közoktatási miniszter megbízásából nagyobb munkálatot dolgozott ki középiskolai tanításunk és a jelenlegi középiskolai (gimnáziumi és reáliskolai) tantervek módosítására nézve. A nagyfontosságú munka voltaképp két nagyon is különválasztandó részre oszlik. Az első rész magában foglalja a mostani középiskolai tantervek revízióját. Ez a legközelebbi jelen kérdése. Ez az aktuális rész. A második rész inkább a távolabb jövővel foglalkozik.

Mindenekelőtt az első, az aktuális részszel akarunk foglalkozni: azzal, mely a mai gimnázium és reáliskola tanterveit revízió alá veszi.

Gimnáziumi és reáliskolai tanterveink nem oly régi keletűek: a középiskolai törvény mely a középiskolák egyes tantárgyait megszabja, tizenhat éves. Tizenhat év! Sok egy ember életében, de kétségtelenül nem sok egy törvény történetében. És már most, tizenhat

TÁRCZA.

Becsüld az asszonyt!

(Böjti prédikáció agglégények számára.)

A pusztai magány csendjébe rándulunk oly ember társaságába, ki mint a tengerész, hivatása által diktált kötelességének élve, a művelt világtól távol, a természet egyszerűségében látszik feledve. Agglégény volt. Azt az életet vezette, mely férges úgy az illetőre, mint a társadalomra nézve; mely magában foglalja mindazon, igazságtalanságokat, melyek ellen a nők világa jogosan kifakadhat. A hosszú téli estéken, ha a nap fáradalmi után tenyerébe mélyesztette égő homlokát, maga magát okozta agglégénysége sívár otthonáért. Belátta, hogy a nő pártában feledése nem egyéb, mint az erősebb nem agglégénységének erőltetett következménye. Ő maga panaszkolta el véghetetlenül szomorú életét, melyet a legjobb akarat mellett sem tudott máshoz hasonlítani, mint az igás állat életéhez, mely dolgozik, eszik s azután nyugalomra adja magát. De egyszer végre megházasodott.

Házasodásának indító okát a következőkben beszélt el:

— Böjtideje volt s a vidéket a hideg márciusi szél sepepte végig. A csösznek kiadtam az utasítást, hogy járja be a határt s ügyelje meg, hogy a szomszéd községbeliek nem tipornak-e az őszi vetések felett gyalogutakat, melyek elé — ha talál — ne mulasztson el «tiltó» fakeresztek rakni, esetleg, ha rajtakap efféle kirándulót: elriasztó példa okáért rángassa le róla ködményét.

— De — tévém hozzá — eredj Ferkó az óhái cserjésbe, járd össze azon helyeket, hol tavaly a csalán burjánzott fel erősen, bicskáddal kapard meg a cserjék

alatt a talajt, találsz ott egy tarisznyára való, most még házába falazott csigát — még nem bújtak ki téli lakásukból — azt akarok ma ebédelni. Mint minden agglégény, magam is gourmanderiára hajló ízléssel bírtam. Emberemnek reggel adtam ki ez utasítást s lám délben már a majorban látom, kikelt ábrázattal, a kétségbeesés legnyilvánvalóbb kifejezésével.

— No, Ferkó! — kérdém — rendben van-e minden a határban? Hoztál-e csigát?

— A határ rendben volna, hanem csigát, azt hoztam olyat, melynek idehozataláért aligha a jég el nem veri a határt arra, merre a majorba czepeltük. Bevittük a takarmánykamrába, jöjjön, nézze meg csak a nagyságos úr!

Emberem előre rohant s én a kíváncsiságtól ösztönözötve, követtem. A kamrába lépve, egy 50—55 évesnek látszó, kopottas ruhába bújtatott, a kövezeten kitértett férfi holttestét pillantottam meg. A nyakán levő kötél-darab s a halott szederjes arc kifejezése megértetett velem mindent.

— Te Ferkó — kérdem a csöszhöz fordulva — hol szedted ezt? «Uram, az óhái cserjés legsűrűbb részeibe mentem csigát keresni. A mint a második dülönél befordulok, hát majd hogy hanyat nem estem ijedtemben, — ezt az embert láttam az egyik tölgyfa ágán. Első ijedség után oda rohantam s elvágтам a kötelet. A holttest leesett, de már meg volt merevedve. A Józsi éppen arra járt szekerével, felraktuk arra s behoztuk.»

Kikutattam a szerencsétlen, jobb osztályhoz tartozónak látszó ember zsebeit, hogy kiléte iránt tisztába jöjjek s csakugyan ráakadtam kabátja belső zsebében egy csomó írásra, mely a «Megtalálomnak» feliratot viselte. Magamhoz vettem, s miután a legközelebbi hatóságot értesítettem az esetről, szobámba vonultam, a boldogtalan utolsó óhaját, esetleg gyónását átolvasandó. Izgatottan bontottam fel a borítékot s bámolván láttam, hogy a papírra vetett sorok s gondolatok éppen

nem voltak összhangban a halott nagyon is elhanyagolt külsejével. Ez irat így hangzott:

«Ember! Mindenre, a mi szent előttem, arra kérek, takarítsd el egy szerencsétlen földi maradványát s ha nem is mondod, gondold legalább: — legyen neki a föld könnyebb, mint a minő volt existenciája! Nem kívánom ingyen. Elmondom halálom okát, talán okulni fogsz rajtam, ha ugyanazon körülmények közé sodortatnál, a melybe én kerültem. Hogy ki voltam, nem tartozik a dologhoz, ime a tények: Agglégény voltam s mint ilyen, az életet annyira kietlennek találtam, hogy a halál megváltás reám nézve. Szívem összes szerelmével csüngtem az általam képzelt családi élet boldogságán, de nem házasodhattam. Hisz magamnak megélhetésére alig kereshettem eleget, hogy élhettünk volna meg ketten — esetleg családostul? A házasodás gondolata még legénységem virágzó korában fogamzott meg bennem. De a családi élet kelleméi mellett annak százféle rémes alakja is ijesztett. Nekem dolgos nő kellett volna s attól tartottam, hogy a helyett vagy henyt, vagy betegeskedőt kapok. Azután a féltékeny ördöge is hozzásegődött e gondolatokhoz. Kizárólag magamnak akartam a nőt, ki ne legyen kénytelen munkakeresés céljából a házat elhagyni, csekélyke fizetéssel azonban eltartására nem is gondolhattam. A gyermekekkel pedig a fekete nyomor ütött volna tanyát házámba. Az irigység majd megölt, ha mások boldog családi életét láttam. Életem a kín-szenvedés szakadatlan láncolata volt.

Még fiatal voltam, csak teltek a napok úgy, a hogy, de szürkülő hajam végtelenül szomorú öregséggel fenyegetett. Kis hivatal betöltő tisztviselő voltam. Ugyan képzelhetni-e számalomra méltóbb lényt, mint egy kishivatalnokot, kinek számos tagú családja van, kinek állásánál fogva úgy kell élni és öltözni, hogy észrevegyék. Házasodásával nemcsak maga a követel őngyilkosságot, hanem leendő családjának is akaratlan

év múlva, teljes átdolgozás, gyökeres rendszerváltoztatás, egész felforgatás volna szükséges? Sem a közoktatási minisztérium, sem a közoktatási tanács nem tartja ezt egyelőre szükségesnek.

Mindenekelőtt van ok változtatásokra a nemzeti műveltség szempontjából. A jelenlegi tanterv sokat tett e részben; de a gyakorlat mutatta, hogy vannak hiányai és mutatta, hogy hol vannak a hiányok. Különösen két újítás javaslata kelti fel itt a figyelmünket: az első szerint a magyar nemzeti irodalomtörténet ezentúl két éven át tanítandó a gimnáziumban (eddig csak a VIII-ikban tanították); a második újítás a nemzeti műveltség fejlesztésének szempontjából az volna, hogy a világtörténetet ezentúl a magyar nép történetével kapcsolatosan tanítják.

Mind a két újítást részünkről csak helyeselhetjük; mi is sajnálattal tapasztaltuk, hogy az érettségi vizsgálatról jövő fiatal emberek nem ismerik eléggé hazájuk föld- és néprajzát, nem olvasták mindannyian a magyar irodalom legfőbb remekeit, nem ismerik a magyar történet és a világtörténet eseményeinek összefüggését és időbeli párhuzamosságát.

Második kívánságunk a nemzeti tantárgyakra nézve az, hogy a világtörténelem és a magyar történet tervezett összekapcsolása ne vezessen arra, hogy az európai történet nagy eseményei háttérbe szoruljanak. A tanács csak egy általános üdvös gondolatot vetett fel; azonban arra nézve, hogy miképp történjen az összekapcsolás, erre a nehéz és kényes kérdésre nem ad feleletet a tanács tervezete. Nagy hiba volna, ha eme koncentrációnál a magyar történet kiszorítaná a világtörténet fontos elemeit, ha például II. Béla történetének részletei kiszorítanák Jeane d'Arc, vagy Washington György szereplésének történetét; de még nagyobb hiba volna, ha a világtörténet óriási anyaga szétszuszorítaná hazai történetünket.

A nemzeti tantárgyak kibővítésének szempontján kívül még egy másik szempont is érvényesül a javasolt tanterv-reviziónál: a túlterhelés kiküszöbölésének szempontja. Előttünk két tény kétségtelen: először, hogy igenis, gyakran van túlterhelés a mi középiskoláinkban; másodsor, hogy e túlterhelésnek a legtöbb esetben a tanár, a tankönyv, az órarend, vagy a család az oka. Néha azonban a tanterv is hibázhatott, a mennyiben nem arányosan osztotta fel az anyagot és különösen abban, hogy nehéz anyagot szabott az alsó fokok. A tanács javaslata e részben sok üdvösnek látszó kisebb javítást tartalmaz. Fontos és igen célszerűnek mutatkozik az az ajánlás, hogy a fizikában ne legyen annyi matematika, mint eddig. Különösen pedig örülünk annak, hogy a sok matematikai levezetést ki akarják ezentúl hagyni a fizikából. Hisz eddig úgyszólván a tanuló nem látta a fizikát a sok matematikától!

Fontosnak és örvendetesnek mondható továbbá az az újítás is, hogy a modern nyelvek tanulásánál (francia, német) a gyakorlati célra, a beszéd megtanulására nagyobb súlyt helyez a javaslat. Kétségtelen, hogy idegen nyelven való beszélést igen nehéz iskolában vagy osztályokban tanítani: de az is kétségtelen, hogy az iskola e részben helyes módszerrel többet tehet, mint a mennyit eddig tett. Azt azonban, hogy a gyakorlati nyelvtanulás ápolása középiskoláinkban a túlterhelés leszállításához hozzá fog járulni — azt (a tanács véleményével ellentétben) nem merjük reményleni.

Nem helyeselhetjük a tanács álláspontját a latin nyelvtanulással szemben. Az új tervezet a latin órák összes számát a nyolc osztályban hattal apasztja. Vagyis: Vagyis töröljük egészen a latin nyelvet, vagy ha meghagyjuk, ne nyíráljuk meg ennyire az óraszámát. Már most is nagy bajok vannak a latin tanítással. Hátha még kevesebb óra lesz? Nem az lesz-e ennek a "reformnak" a vége, hogy a latin tanítás most már még kevésbé vezet kellő eredményre és ekképp csak

kínzójává szegődött. Az ilyen emberhez ment feleségtől nem akarok szólni. Érintse csak árnyéka a kísértesnek — s az asszony elbukott... Megöltem magam, mert tovább így nem élhettem! E sorok olvasója: légy irgalommal s tessék el!

Az öngyilkos levele kihullott kezemből. A kábulás egy neme fogott el, melytől hosszú ideig nem tudtam szabadulni; végre gondolkodóba estem. Ítéletet hoztam, mely a szerencsétlen felett kedvezőtlenül ütött ki.

Vajjon, ha maga körül tekint, nem látott volna-e ezer számba boldogan élő szegény családokat, melyekben a takarékos s rendszeres felelő fenn tudja tartani az egyensúlyt. Igaz, a férjnek a létért való küzdelemben keservesen kell dolgoznia, de kárpótlást talál a szeretetben s örömben, melyben családja részesíti. Az országban millió számba vannak szegényebb sorsú családok, végre ha nem is tökéletesen boldogok, de mindenesetre győzelmesen küzdek le a létért való harc akadályait.

Ime, ki fogja a lélektani rejtélyt megoldani? Agglegény kel ki az agglegényélet egoizmusa — dolce farniente-je — ellen! Ugyan mire fog ez vezetni? A szerencsétlen megölte magát, mert nem volt bátorsága s nem volt életkedve tovább az életet folytatni, mely ezentúl csak teher lehetett reá nézve.

A régiék közmondása értelmében halotta król vagy jót, vagy semmit sem szabad mondani. Nem tehetek róla, ez esetben kimondanám véleményemet: élehetetlen és gyáva volt!

Bármiféle legyen az életpálya, melyen valaki halad, — a zöldágra jutás — véletlenül keserves, ha valaki csak magáért dolgozik. De képzelem, mennyire más az, ha a munkára az a gondolat vezérli, hogy annak gyümölcsével szeretettjeinknek teremjük meg boldogságát. Az összes emberi ambícióknak ez az emeltyűje. Magában ez a gondolat megtízszerezi a munkaerőt s az intelligenciát. Minden törekvés kezdeténél vajjon

szaporítjuk azokat az okokat, melyek a latin nyelv teljes kiküszöbölése mellett szólnak!

Mindent összefoglalva: a középiskolai új tanterv-revizió javaslata (ezúttal csak erre az aktuális részre akarunk kiterjeszkedni) azt a kedvező hatást kelti bennünk, hogy nem a kísérletezésnek, hanem a gyakorlatnak, az eddigi iskolai tapasztalásnak alapján áll. Reméljük: aminthogy a gyakorlatból indult ki, úgy javaslatai nemsokára át is fognak menni a gyakorlatba.

Az árvapénzek elhelyezése. Az árvapénzek elhelyezésének szomorúan aktuális ügyében figyelemreméltó határozatot hozott nemrég a belügyminiszter. Egyik vármegye intézkedésének megsemmisítésével elrendelte tudniillik, hogy a vármegye évről-évre újból névszerinti szavazással határozzon az elhelyezés kérdésében. Az eddig követett gyakorlat — így hangzik a megsemmisítés miniszteri megokolása — nem felel meg sem a törvény intenciójának, sem pedig az árvapénzek elhelyezése körül követendő ama pontosságoknak, melyet a vármegye közönségének erkölcsi és anyagi felelőssége tudatában szem előtt kellett volna tartania. A vármegye közönsége ugyanis még 1878-ban, tehát ezelőtt húsz évvel határozta volt el, hogy az árvapénzeket melyik takarékpénztárnál helyezze el s azóta nem hozott újabb határozatot az elhelyezés dolgában. Minthogy azonban a vármegye bizottsági tagjainak sorában évről-évre fordulnak elő változások: a törvényben kötelezőleg megszabott anyagi felelősség érvényesíthetése szükségessé teszi, hogy a pénztintézet, vagy pénztintézetek névszerinti szavazással évenként újra kijelöltesse. Másfelől — úgymond a miniszter — «az anyagi felelősség érvényesíthetése nehézségekbe ütközik, sőt idők múltán lehetetlenné válik».

Harc az önálló vámerületért. A függetlenség iránti 48-as párt által az önálló vámerület érdekében megindított országos mozgalom eredményeképp a legközelebbi népgyűlés szeptember 4-én (vasárnap) lesz Kecskeméten Horváth Adám orsz. képviselő elnöklése alatt. Ugyane hó 26-án pedig Debreczenben lesz nagy népgyűlés, melynek élén Szinay Gyula orsz. képviselő áll. Mindkét népgyűlésen Kossuth Ferencz is meg fog jelenni. A fővárosban még az őszi színtén lesz még egy nagyszabású népgyűlés.

H I R E K.

* **Az augusztus 18-án,** koronás királyunk Ő Fel-sége születése évfordulója napján nagy lelkesedéssel megtartott ünnepélyek között a miénk is előkelő helyet foglal el. Reggel 8 órakor fényes tábortestület volt a nagy gyűlés, melyen jelen voltak nemcsak a helyőrség teljes számban, de a közönség színe-java is; köztük a vármegye, a város s az egyes hatóságok tisztviselő-kara csaknem teljes számmal. Az istentisztelet az alkalmi tábortestületben, illetve sátorban Ivor Ferencz-atyá végezte, mint a helyőrség tábortestület papja. Dél előtt tíz órakor a plébániai templomban volt a nagy hálaadó istentisztelet, mely alatt tömve volt a templom a legdíszesebb közönséggel. Ez alkalommal id. *Hajtinger János* nyug. kanonok-plébános ő nagysága pontifikált ünnepélyes, nagy segédlettel s a szentmise alatt az alkalmi vegyes-kar gyönyörű szép miseénekeket zengedezett. Offertóriumra *Bartus Gyuláné* sz. *Kintiss Emma* úrnő valóban szép «Ave maris stella»-ját hallgathattuk, melynél ő nagysága nagyterjedelmű, kedves hangja egész valójában érvényesült... Délben nagy ebéd volt a püspöki palotában, melyen az egyes hivatalok főbb képviselői vettek

nem az a férfias gondolat buzdít-e, hogy munkánk árán övéink életét tesszük örömteljessé? Lehetetlen, hogy a világtörténelem nagy embert tudjon felmutatni, ki csak azért kereste volna a dicsőséget, hogy vele saját hiúságát legyezesse. Mindazt a jót, melyhez ész s kitartó munka vezet, tehát a dicsőséget, a vagyont, hírnevet kétségtelenül éppen úgy akarja az ember másokért, a szeretettek kedvéért, mint saját magáért. Ha tehát a házasság szaporítja a kötelességeket s terheket, annyival szaporítja a munkaképességet, hatványozza a kezdeményezés bátorságát, sokszorozza az ellentálló képességet. A házasság a munkaerő forrása, melyről a nötlenségre kárhozottnak fogalma csak éles megfigyelés s mély gondolkodás után lehet.

Az agglegény eldobja magától az életet, mert ez reá nézve nemcsak értékkel nem bír, de teher. Holott a családapa az általánosnak ördöklő járvány idejében azt mondja, miközben szeretetteit keblére öleli: «Nekem élnem kell, nem magamért, hanem értetek!»...

Pusztai agglegényünk e hosszú lélekzavartól bölcselkedése megteremtette gyümölcsét. Ma a legboldogabb családapa s legbuzgóbb fejmosogatója az összes eléje kerülő agglegény-népnek.

Társadalmi nézeteink s törvényeink valósággal igazságtalanok a nőkel szemben, a mennyiben egyszerűen mint kiskortával bírnak el vele. A férj, legyen bármily teköző, himpeller kompánia tagja, minden egyes esetben természetes gyámja nevének. Ha a törvény előtt kereskedik, arra nézve is férjének meghatalmazása szükséges. Ime az igazságtalanságok, melyek orvoslása a közel jövő feladata. Vannak udvariati férfiak, kik azt mondanák erre: «A hosszú hajú s rövid eszűek talán annyira vinnék a követelményeket, hogy egyenjogúsíttassanak velünk? Jó. Nincs kifogásunk ellene.

részt... Este a tisztikert rendkívül sikerült, tánczczal egybekötött alkalmi ünnepélye folyt le nagy közönség előtt.

* **Hymen.** *Kováts Béla*, a Nehrer-féle üveg- és porcellánkereskedés tulajdonosa, eljegyezte *Bodnár Mariska* kisasszonyt, Bodnár Győző helybeli iparos művelt lelkű leányát.

Czverdely Andor okl. mérnök eljegyezte *Deckerl Ilona* kisasszonyt, kit a Széchenyi-kör pódiumáról oly előnyösen ismer a közönség. — Gratulálunk!

* **Esküvő.** Dr. *Kasztriner László* bírói aljegyző e hó 21-én esküdtött örök hűséget *Grossmann Janka* kisasszonynak, Grossmann Mór eperjesi lakos bájos és művelt leányának. Gratulálunk!

* **Nekrológ.** Vettük és adjuk a következő gyász-hírt: «Rödler Agostonné sz. Dunkel Kornélia a maga s gyermekei: Károly, Frigyes, Hermin férj. Divald Lajosné és Ilma férj. Bantler Ödönné, vejei: Divald Lajos és Bantler Ödön, úgyszintén az összes rokonok nevében is fájdalommal telt szívvel jelenti, hogy szeretett és felejtethetlen férje, illetve édesatyjuk és apókus: *Rödler Agoston*, f. hó 18-án déli 12 órakor, életének 60-ik és boldog házasságának 31-ik évében az Urban jobblétre szenderült. A megboldogultnak hült tetemei szombaton, f. hó 20-án délután 4 órakor fognak a gyászházban: VIII., József-körút 60. sz. a., az ág. evang. egyház szertartása szerint megáldani s a Kerepesi-úti sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Budapest, 1898. aug. 18.»

* **Csemege-szóló.** Kiváló fajú csemege-szólót szállít 5 kilós kosarakban 1 fvt 50 krért: *Fabricius György* szőlőbirtokos Gyöngyösön.

* **Kedvezmény.** Az eperjes-bátfai vasút r.-t. üzletvezetősége az *iszlai fűrdőbe* utazó közönség kényelmére *menettérti jegyeket* léptetett életbe. Ezen jegyek 10 darabonként vannak tömbökbe kötve. Ára egy tömbnek a II. osztályban 6 korona 60 fillér, a III. osztályban 4 korona 60 fillér.

* **Árverés a zálogházban.** A helybeli *Mittelmann-féle zálogházban* szeptember 6-án árverés lesz.

* **Tábortestület.** E hó 31-én Terjékfalui környékén tábortestület lesz. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy ez alkalommal a környéket lehetőleg kerülje.

* **Katonai hírek.** A Besztercebányán állomásozó 29-ik zászlóalj e hó 23-án vonult be városunkba 3—4 napig tartózkodásra, hogy aztán csatlakozva a többi katonához, a közeleddi királygyakorlatokon részt vehessen.

* **Olvasóink b. figyelmébe** ajánljuk *Zseny István* halasi (Pest-m.) kertésznek lapunk mai számában közölt hírdetését, melyben kitűnő csemege-szólót ajánl; megrendeléseket lelkiismeretesen fogadatosít.

* **Közgyűlés Bártfán.** Bártfa városának képviselőtestülete ma, aug. 25-én közgyűlést tart, melynek egyik legfontosabb tárgya a vasúti indóház melletti területnek a pályaudvar kibővítése céljából leendő átengedése. A forgalom vicinális vasútonkon oly örvendően emelkedik, hogy a jelenlegi pályaudvar s a hozzá vezető út már nem elegendő a zavartalan forgalom lebonyolítására s különösen nincs elegendő rakodó hely. Ezért kell a terület kibővítési, új vágányokat feltetni és még egy hozzá járó úton építeni kizárólag a teherforgalom számára. Ezen ügyet a vasúti igazgatóság e hó 22-én már tárgyalta.

* **Egy történelmi műemlékkel kevesebb!** Valamivel nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani annak a *Calin* francia főúr birtokszerezésének, melylyel a *Rákócziak ősi fészket: Zboró várát* 500,000 frtért megvette. Nem mint egyszerű adásvételt kell ezt megemlítenünk, hanem mint egy pótolhatatlan veszteséget részünkről. Mert ez a vár a magyar dicsőség ragyogásának egyik százados tanúja, az elharmvadt harci kedvnek egyik emlékjele. Valamikor *Rákóczi György* volt, hol történelmi nevezetességű 100 hársfái alatt keltette leveleit és egyéb iratait. Itt sok mindentől tudna susogni ez

De osztozkodjanak meg a teherviselésben is. Legyünk ott is egyenlők! Oszszák meg velünk a honvédelmi terheket, soroztassák be magukat s cipeljék ők is három esztendőig a «borjút», a hogy mi tesszük azt. Szolgálják ők is a hazát, ne úgy, mint a «Frauen-Bataillon» pihe könnyűségű népe, hanem mint Behanzin király alattvalói, kiknek női hőseiről Dodds tábornok tudna sokat mesélni, ha dahomeji élményeit elmondaná.

Ha a szerencsés kisasszonyok tudnak hős katonának lenni, miért vonnák ki magukat az alól a mi bájos, sok igényű hölgyeink?

De a meggondolatlan, udvariati is megkapja a feleletet.

Ha beszél rólunk, beszéljen azzal az igazsággal s méltánnyossággal, melyet megérdemlünk, vagy ha azt sem teszi, mondja rólunk azt, mit anyjára gondolva mondana. A természet maga szerencsétlenné tette a nőt, a férfi igen gyakran mostoha bánásmódjával csak fokozza boldogtalanságunkat. Tessék ezt tudomásul venni?!!

Valóban úgy is van, hogy a nő a természet mostoha szülőtte s hogy a társadalom maga is csak olyan hozzá. Mindegyikük a kellem s a jószívűség csodája, de Isten a megmondhatója, mily áldozattal fizetik ezen tökéletességüket! A régi hitvallásokban papnők gyánat voltak alkalmazva. Mily kár, hogy ezen üdvös hivatalokat az újkor vallásában is be nem töltik!? Az Istenbe való hit mennyire meggyökerezésként bennünk s az ima mily kellemes foglalkozássá válnék!

Persze, a mai gonosz férfivilág ezen tisztas állásból kizavarta őket, hogy sokat panasztolt telefonos kisasszonyokat, postásnőket s telegráfós hölgyeket gyártson belőlük.

I. S.

a 100 hárs, rég, lius 8-ika óta, delem meghalt: tudja minő sors

* **Értesít**

gimnáziumában szept. 1—3-ik n

megelőzőleg aug vételei, javító-és a főgimnáziumba

főgimnázium növ kül részesülhetne intézet kedvezme

díjak — mindig ráért 31 frt, csup

kint előre fizetne nek is van helye mos alapítvány, m

díjak és prémium a múlt iskolai é

osztódíjakban. *Az eperjesi ev. k*

* **Az eperjes** lánál a beiratás

kon szeptember megtartatni. A re

* **Anyakönyv** héthársvidéki ker berzeviczeibe *Tö*

komarnikiból *Kos* a születések és h

hatáskörrel anyak * **A szentlás**

szült már s egyi is; a katonai leg

lalkozik — még ben ezen utak a

lik a hadgyakorl Már most még a

lására kerül a ső nek s akkor Sze

legkedvesebb kir * **Kemények**

testületi közgyűl módosításával is

a kemények kiég is foganatosítható

donos különös e mester személyes

mint a toronyör anyiban helyes

alig van hó s így kemények kiéget

könnyen tűzveszél kit felelőssé lehet

* **A budapesti** iskolában (Budap

szám alatt) a beir Az intézet rendes

Az intézet végbi korlati működés

a kőfaragó vagy alább három évi

az építómesteri v kik megelőzőleg

egyéves önkéntes a) legalább a 15. középiskolai (gim

a 100 hárs, régi dicsőségről, vitéz daliákról. 1676. július 8-ika óta, hogy I. Rákóczi Ferencz erdélyi fejedelem meghalt: csendes, nyugszik, pihen a vár... Ki tudja minő sors jut osztályrészül a jövőben?!

* **Értesítés.** Az eperjesi ev. ker. Kollégium főgimnáziumában az 1898-99. tanévre szóló beiratások megelőzőleg aug. 30. és 31-ik napjain tartatnak a felvételi, javító- és esetleg magánvizsgálatok. Az előadások a főgimnáziumban szept. 5-én veszik kezdetüket. A koll. főgimnázium növendékei vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Kollégium kebelében fennálló tápintézet kedvezményeiben; az ezekre nézve megállapított díjak — mindig félévintert érte —: ebéd- és vacsoráért 31 frt, csupán ebédért 19 frt. Ezen díjak félévintert előre fizetendők; a tápintézet díjából elengedésnek is van helye. Van a Kollégiumnál azonkívül számos alapítvány, melyekből éventekint 5—65 frtos ösztöndíjak és prémiumok osztatnak a Koll. növendékeinek; a múlt iskolai évben 32 gimn. tanuló részesült ezen ösztöndíjakban. — Eperjes, 1898. aug. havában. —

Az eperjesi ev. ker. Koll. főgimnáziumának igazgatója.
* **Az eperjesi neol. izraelita hitközségi népiskolánál** a beiratások e hó 29-én és a rákövetkező napokon szeptember 2-ig bezárólag, d. e. 9—12-ig fognak megtartatni. A rendes tanítás szeptember 4-én kezdődik.

* **Anyakönyvi kinevezések.** Sárosvármegyében a héthársvidéki kerületbe *Miklós István* segédjegyzőt, a berzevcei kerületbe *Török Tivadár* segédjegyzőt és az alsókomarnikba *Rosenberg Izidor* helyettes segédjegyzőt a születések és halálesetek anyakönyvezésére szorító hatáskörrel anyakönyvvezető-helyettesekké nevezték ki.

* **A szentlászlóhegyi híd** csaknem teljesen elkészült már s egyidejűleg készül a Borkútba vezető út is; a katonai legénység — mely ezen munkákkal foglalkozik — még e hó 26-ig maradhat, de a mennyiben ezen utak addig el nem készülnek, igénybevételek a hadgyakorlat után ismét kilátásba van helyezve. Már most még a szentlászlóhegyi mulatóknak restaurálására kerül a sor, a mivel ez őszszel szintén elkészülnek s akkor Szent-László-hegy ismét a közönség egyik legkedvesebb kirándulóhelye lesz.

* **Kémények égetése.** A legutóbbi városi képviselőtestületi közgyűlés a kéményseprési szabályrendelet módosításával is foglalkozott s elhatározta azt, hogy a kémények kiegészítése kora tavasszal és késő őszszel is foganatosítható, de csak esős időben, a háztulajdonos különös engedélye alapján s a kéményseprőmester személyes felelőssége s úgy a rendőrkapitány, mint a toronyőrök előleges kiértesítése mellett. Ez annyiban helyes intézkedés, mert nálunk néha télen alig van hó s így az előbbi szabályzathoz képest a kémények kiegészítése nem eszközölhető, miből igen könnyen tűzveszély származhatik, a nélkül, hogy valakit felelőssé lehetne tenni.

* **A budapesti m. kir. állami felső (építő) ipariskolában** (Budapest, VII. ker., Damjanich-utca 28/b szám alatt) a beiratás szeptember 1. napjától 5-ig tart. Az intézet rendes tanfolyamán a tanítás tartama 3 év. Az intézet végbizonyítványa legalább két évi gyakorlati működés igazolása mellett jogot ad a kőműves, a kőfaragó vagy az ácsmesterség önálló ízésére, legalább három évi gyakorlat igazolása mellett jogot ad az építőmesteri vizsga letételére. A végzett tanulók, a kik megelőzőleg négy középiskolai osztályt végeztek, egyéves önkéntesek lehetnek. A felvételhez szükséges: a) legalább a 15. életév betöltése, b) legalább négy középiskolai (gimnáziumi, reál- vagy polgári) osztály jó sikerrel történt bevégezése, c) legalább 2 havi építkezési gyakorlat igazolása, d) felvételnél továbbá az építő ipari szakiskolák első két évfolyamát jelesen végzett tanulók. A beiratási díj egész évre 2 frt, a tandíj félévintert 10 frt. Az igazgatóság készséggel szolgál felvilágosítással.

* **Új zenemű.** Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udvari zeneműkereskedő cég kiadásában megjelent az országszerte elterjedt «A bihari határszélen...» és «Félt az anyám a legénytől...» című eredeti dal, melynek szerzője Lengyel Miska, az ismert zeneszerző. A füzet csinos kiállításban jelent meg. Ára 60 kr.

Abaúj:

* **Új iparfelügyelő.** A kereskedelemügyi miniszter az 1898. év tartamára *Thuring Oskár* késmárki állami szövőipar-szakiskolai igazgatót és *Sztankay Béla* gölniczbányai állami vasipari szakiskolai igazgatót iparfelügyelői teendőkkel bízza meg.

* **Személyi hír.** *Myskovszky Emil* dipl. bányamérnök és selmeczbányai akadémiai tanáregéd, külföldi tanulmányútra indult; érinti: Boroszló, Berlin, Hamburg, Helgoland, Bréma, Amsterdam, Köln, Koblenz városokat, továbbá Dormund és Saarbrücken vidékét, hol nevezetesen a köszénbányaművelés új vívmányait fogja behatóan tanulmányozni. Ezen czélból a magyar kormány ajánlóleveleivel oly bányákat is tanulmányozhat, melyek az idegenek előtt általában zárva vannak. *Myskovszky Emil* bányamérnök ez évben közrebocsátott «Paleozoologiai Systematica» című művének első kiadása elfogyván, annak második, jelentékenyen bővített kiadása ez év őszszel fog megjelenni.

* **Gyémántmisés püspök.** *Lipthay Ferencz* címzetes püspök, székesi kanonok nemrég ünnepelte gyémántmiséjét. Az agg püspököt 1838. augusztus 2-án szentelték pappá. *Lipthay* a gimnáziumot Lőcsén végezte, a filozófiát pedig Egerben. Theológiai tanulmányait a bécsi Pázmáneumban végezte be, mire Német-Lipcsére kaplannak nevezték ki. 1841-ben Belik püspök mellé került titkárnak s ebben a tisztségben 10 évig működött még *Jekelfalussy* és *Zábojszky* püspökök mellett is. 1851-ben a poprádi plébániát nyerte el. Mint poprádi plébános szabad idejét különösen a méhérszet felkarolására fordította. 1857-ben még mint poprádi plébános a kolera alkalmával tanúsított önfeláldozó

buzgalmaért az arany érdemkeresztet nyerte. 1863-ban székesi kanonokká lett s az alkotmányos korszak kezdetén képviselőjelöltnek léptették föl. *Lipthay* 1870-ben mezőtelegdi apát lett, 1880-ban püspöki helynök és káptalani nagyprepor tá nevezték ki. 1888-ban tartotta meg aranymiséjét Cs. zka György személyes jelenlétében, a ki a manuduktori tiszteletét vállalta magára. Ez alkalommal lett novii címzetes püspökké. 1891-ben agg korára való tekintettel leköszönt minden tiszteletbeli állásáról. A gyémántmisés püspököt a szép ünnepnap alkalmából Szemrecsányi Pál püspök és a káptalan üdvözölte.

* **Református egyházmegyei közgyűlés.** A felsőzempléni ev. ref. egyházmegye közönségét *Bernáth Elemér*, kir. táblai tanácselnök, mint egyházmegyei gondnok megbízásából *Sarkány Imre* gálszécsi lelkész, mint már megválasztott, ez idő szerint azonban még csak helyettes esperes körlevélben mára, aug. 25-ikére a gercseyi egyházból hívta meg, hol természetesen az új esperes beiktatása is meg fog történni.

* **Lubló-fürdő** fürdővendégeinek névsora szerint volt augusztus hó 7-ig 140 lakófel, 671 fürdővendéggel; ezek között Kassáról *Tichy Alajosné* és *György Gyula* postaigazgatói fogalmazó.

* **Két ember halála.** Nagykövesd zemplénmegyei faluban történt az alább leírt eset, a mely — mint levelezőnk írja — izgatottságban tartja az egész környéket. *Spitz Bernát* bérlőnek egyik ellensége a boszúnak egy különös módját eszelte ki s felhasználván a gazda távollétét, az udvaron lévő kútba egy kanna petróleumot öntött. A bajt még idejekorán észrevették s úgy akartak segíteni rajta, hogy kimerítették a vizet a kútból, de a petróleum szaga és íze még ezután is megmaradt. Ekkor a falu egyik bölcsének az jutott eszébe, hogy ki kellene a kútat pörkölni, a mi annyit tesz, hogy szalmazsupot kell alulról meggyújtani, ennek lángjától elég a még meglévő petróleum, füstje pedig kiszívja a rossz illatot. Akadt is vállalkozó *Bencsik András* béres személyében, a ki a kiálló köveken lemászott a kútba s az egész közönség nagy gyönyörűségére meggyújtotta a magával vitt szalmát. Hogy mi lett ennek az esztelen vállalkozásnak a vége, az könnyen elképzelhető: *Bencsik* megfulladt a füsttől s ott lelte halálát a kút fenekén. Mikor sokszori hívásra sem adott jelt magáról, rosszat sejtettek odafele s akadt egy másik ember, a ki vállalkozott arra, hogy társa után ereszkedik a kútba. Ez már vederbe ült s úgy bocsátkozott alá. Lent megtalálta *Bencsik* holtan s mivel a füsttől maga is rosszul lett, felkiáltott, hogy húzzák ki. Mikor körülbelül az út közepén volt, a lánc elszakadt s a vederben ülő munkás visszaesett és a köveken annyira összevissza törte magát, hogy rövid szenvedés után ő is meghalt. Csak estefelé sikerült a két hullát a kútból kihúzni. A nép roppant el van keseredve a gyalázatos ember ellen, a ki aljas boszújából két családapának a halálát okozta. Különben remélik, hogy a nyomozat sikerrel fog járni.

* **Kivándorlás Szepesmegyéből.** A Felvidékről még mindig sokan vándorolnak ki Amerikába. Ezt különösen a legutóbb kimutatott amerikai pénzküldemények magas összege is igazolja. Legnagyobb összeget mutatott ki a kassai postakertület: 54 milliót. Ezen felvidéki megyék közt Szepesmegye is szerepel, mely a folyó év első felében az amerikai kivándorlóknak jelentékeny részét szolgáltatta. Az aispáni hivatal részéről kiadott útlevelek száma az első felében meghaladta az 1100-at. Egy nagy része a kivándorlóknak azonban tudvalevőleg útlevel nélkül — különféle kerülő úton — vándorol ki. Nem ritkán pedig megessik, hogy egy útlevel visszaküldése alapján néha két vagy több egyén is kivándorol s így az új hont keresők száma majdnem 2000-re tehető. Daczára annak, hogy a megyében a krompachi vastelep létesült, mely átlag 2000 munkást foglalkoztat és nemsokára a székes-bélai dohánnyágyár is üzembe fog helyeztetni, a kivándorlási kedv még nincsen csökkenőben.

Selyem-damaszt 75 krtól

14 frt 65 krtól méterenként, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krtól méterenként a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban **Privátfogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhozszállítva, mintakatalógus pedig postafordultával** küldenek:

Henneberg G. selyemgyárai cs. kir. udvari szállító Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztással.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

HEDRY BERTALAN ÖZVEGYE.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a legző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelve lesz

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető

apható ásványvízkezelésekben és gyógyszertárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

4562—1898. kir. ú. sz.

Az eperjesi kir. ügyészségtől.

Árlejtési hirdetmény.

Az eperjesi kir. ügyészség hivatali és a felügyelete alatt álló központi fogház helyiségeinek fűtésére 1899. évben szükségelt körülbelül 251 km. *tűzifa szállításának biztosítására* a kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben **1898. évi szeptember hó 21-ik napján d. e. 10 óra** kor árlejtés fog tartatni.

Erről a vállalkozni szándékozók azzal értesítettek, hogy az árlejtési feltételeket a kir. ügyészségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetik; továbbá, hogy bányapénzül 60 frt, azaz hatvan forint teendő le készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban és pedig zárt írásbeli ajánlatnál ezzel egyidejűleg, a szóbeli árlejtésben résztvevő által pedig ezt megelőzőleg kellően bélyegzett zárt írásbeli ajánlatok — melyekben vállalkozni szándékozó kinyilatkoztatni tartozik, hogy az árlejtési feltételeket ismeri, azoknak magát aláveti — lepecsételve a szóbeli árlejtés megkezdéséig fogadhatnak el.

Kir. ügyészség Eperjesen, 1898. augusztus hó 9-én.

Grynaeus s. k.,
kir. ügyész.

Kitűnő

csemege-szőlő

fehér és piros Chaschela, Passatuti- és Muskotály-fajokat

5 kilogramos postakosárban bármely állomásra bérmentve, utánvétel mellett 2 frt 50 krért (szeptemberben 15% engedmény) szállít

Zseny István kertészete

Halas (Pestmegye).

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom

Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajütiroda: Bécs, I., Kolowratring 9.

Fedélzetiroda: Bécs, IV., Weyringasse 7/a.

I. Cajüte:

Április 1-től Okt. 31-ig

290—400 Mk.*

Nov. 1-től Márcz 31-ig

230—320 Mk.

II. Cajüte:

Aug. 1-től Okt. 15-ig

200 Mk.

Okt. 16-tól Julius 31-ig

180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és eleganciája szerint.

Neu! Neu! Neu!

Trompeten - Mundharmonika.

(Großartige Erfindung.) Durch das so reich konstruierte angebrachte Trompetenschallrohr ist der Ton überraschend, kolossal laut und „sehr effektiv“!!! Alles weit übertraffend! Jeder Harmonika-Liebhaber ist thaftadlich von dieser Neuheit hochentzückt. Doppeltönig, extra ff. Stimmen.

Die größte Erregungsdraft wird besonders durch die neue Schule geboten, womit Jedermann wirklich diejes herrliche Instrumente spielen kann (Mönche Nieder, Tünze etc.) Preis mit Schule nur 2,80 Gulden franko gegen Einsend. oder Nachn.

Max Riehl, Instrum.-Versandt, Graslitz (Böhmen).

Berühmteste Fabrikstadt für Musikinstrum.

Kitűnő

vérgörög dinnyét,

Turkesztán, Kantaloup és Ananász

sárgadinnyét

5 kilós postakosárban bérmentve 1 frt 20 kron, gyorsárú-szállítmányai kilogr.-kint 12 kron szállít a

PÓSA-féle dinnyetelep

Jászfényszaru.

